

BALATONI REGIONÁLIS TÖRTÉNELMI KUTATÓINTÉZET,
KÖNYVTÁR ÉS KÁLMÁN IMRE EMLÉKHÁZ

STRATÉGIAI TERV 2022–2026

Hatályos: 2022. január 1.

Verzió: 1.0

Előzménye: Stratégiai terv 2021-2025

Összeállította: Minőségirányítási Tanács: Alföldi Gabriella, Béresné Hardi Mónika, Csizmadia Tünde, Ecsedy-Baumann Brigitta, Lőcser Edit, Mórocz Gyöngyi, Pusztai Fruzsina, Tókané Rózsa Andrea

Jóváhagyta: Lőcser Edit igazgató

Jóváhagyás dátuma: 2022. január 1.

Hatálybalépés dátuma: 2022. január 1.

A módosítások listája

Verzió	Állománynév	Oldal-szám	Módosította	Jóváhagyta	Jóváhagyás dátuma	Hatálybalépés dátuma

Csizmadia Tünde

Minőségirányítási Tanács vezetője

igazgató

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS	5
2. A KÖNYVTÁR ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA	5
2.1. Név, névhasználat	5
2.2. Az intézmény elérhetőségei	6
2.3. Az intézmény azonosítási adatai.....	6
2.4. Az intézmény létesítése	6
2.5. A könyvtár alapfeladatai	7
2.6. Szervezeti felépítés	9
2.7. A könyvtár története	9
3. KÜLDETÉSNYILATKOZAT	10
4. JÖVŐKÉP	10
5. MINŐSÉGPOLITIKAI NYILATKOZAT	11
6. SZERVEZETI ÉRTÉKREND.....	12
7. HELYZETELEMZÉS	14
7.1. PGTTJ-elemzés.....	20
7.1.1. A település bemutatása.....	20
7.1.2. Politika	24
7.1.3. Gazdaság.....	27
7.1.4. Társadalom.....	30
7.1.5. Technológia	36
7.1.6. Jog	38
7.2. SWOT-elemzés.....	39
7.2.1. Erősségek	39
7.2.2. Gyengeségeink	40
7.2.3. Lehetőségek	41
7.2.4. Veszélyek	42

8. ÁTFOGÓ CÉLOK	43
8.1. Partnerkapcsolatok.....	44
8.2. Helytörténet:.....	45
8.3. Turizmus	46
8.4. Megfelelés 21. századi elvárásoknak	47
8.5. Minőségirányítás.....	51
9. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	52

1. BEVEZETÉS

Szervezetünk áttekintette az előző stratégiai tervet (2020-2025), újra elkészítette a makrokörnyezet elemzését, valamint a szervezet belső SWOT analízisét. Úgy találtuk, hogy az előző stratégiai tervvel az intézményben történő változások miatt nem tudunk teljes mértékben azonosulni, ezért kiegészítettük, módosítottuk azt.

Az új stratégiai tervhez, annak frissítéséhez az alábbi dokumentumokat használtuk fel:

- Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2019.(IV.29.) önkormányzati rendelete a közművelődésről
- Integrált Városfejlesztés Stratégia, 2009–2015
- Siófok Településfejlesztési Konceptiójának és Integrált Településfejlesztési Stratégiájának felülvizsgálatához kapcsolódó Megalapozó Vizsgálat jóváhagyása
- Siófok város Településképi Arculati Kézikönyve, 2018
- Siófok Város Környezetvédelmi Programjának Megújítása 2017–2022. év
- Frissített Környezetpolitikai Nyilatkozat Siófok Közös Önkormányzati Hivatal, 2020
- Siófok Város Klímastratégiája 2018–2022
- Siófok város 2020. évi marketingstratégiája, költség- és ütemterve
- Helyi Esélyegyenlőségi Program Siófok Város Önkormányzata
- Siófok Településfejlesztési Konceptiójának és Integrált Településfejlesztési Stratégiájának felülvizsgálatához kapcsolódó Megalapozó Vizsgálat jóváhagyása
- Siófok Holnap Egyesület „SIÓFOK HOLNAP – A városi közösség fenntartható megerősítése innovatív eszközökkel” Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia 2014–2020

2. A KÖNYVTÁR ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA

2.1. Név, névhasználat

Az intézmény neve:

Balatoni Regionális Történeti Kutatóintézet, Könyvtár és Kálmán Imre Emlékház

Nevének rövidítései: BRTK Könyvtár, KIE

2.2. Az intézmény elérhetőségei

Székhely: H-8600 Siófok, Fő tér 2/A.
Postacím: H-8601 Siófok, Fő tér 2/A., Pf.: 1.
Telefonszám: +36-84/506-598
Elektronikus levélcím: info@konyvtar-siofok.hu
Honlap: www.konyvtar-siofok.hu

Telephelye: Kálmán Imre Emlékház

Cím: 8600 Siófok, Kálmán Imre sétány 5.
Telefonszám: +36-84/506-598/8-as mellék
Elektronikus levélcím: emlekhaz@konyvtar-siofok.hu
Honlap: kalmanimreemlekhaz.blog.hu

2.3. Az intézmény azonosítási adatai

Törzskönyvi azonosító szám: 775168
Statistikai törzsszám: 15775168-9101-322-14
Adóigazgatási szám: 15775168-2-14

2.4. Az intézmény létesítése

Az intézmény alapítója: Siófok Város Önkormányzat Képviselő-testülete

Az alapítás időpontja: 2017. január 27.

A költségvetési szerv 2012. február 29. napján kelt, egységes szerkezetbe foglalt alapító okiratát, melyet Siófok Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 23/2012. (II.23) számú határozatával hagyott jóvá, 2017. január 17. napján visszavonta.

2017. január 27. napján a Balatoni Regionális Történelmi Kutatóintézet, Könyvtár és Kálmán Imre Emlékház Alapító Okirata a KÖH 1680/2017. okiratszámú módosító okirattal módosításra került. Az intézményre vonatkozó adatokat a 14-TNY-1064-2/2016-775168 iktatószámú Törzskönyvi kivonat tartalmazza.

A Kálmán Imre Emlékház működési engedélye:

A Kálmán Imre Emlékház 2018. július 12. naptól új szakmai besorolást kapott. A hivatalos **MGy/20017-6/2018** számú Emberei Erőforrások Minisztere által aláírt határozat alapján **közérdekű muzeális gyűjtemény** szakmai formában látja el kulturális feladatait.

Az intézmény fenntartója és felügyelete

A Balatoni Regionális Történeti Kutatóintézet, Könyvtár és Kálmán Imre Emlékház önállóan működő, előirányzatai felett teljes jogkörrel rendelkező költségvetési szerv, pénzügyi, gazdasági feladatait, munkamegosztási megállapodás alapján, Siófok Város Önkormányzata látja el.

Fenntartó és felügyelet: Siófok Város Önkormányzata
Székhelye: 8600 Siófok, Fő tér 1.

Törvényességi felügyelet: Siófok Város jegyzője

Működési forrásai:

A könyvtár fenntartási és működési költségeit az évente összeállított és a fenntartó által jóváhagyott költségvetésben kell előirányozni. A költségvetés részben a fenntartó önkormányzat támogatásából, részben központi költségvetési támogatásból tevődik össze.

2.5. A könyvtár alapfeladatai

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény kimondja, hogy a közművelődéshez való jog gyakorlása közérdek, a közművelődési tevékenységek támogatása közcél. A közművelődés feltételeinek biztosítása az állam és a helyi önkormányzatok feladata.

A Balatoni Regionális Történeti, Kutatóintézet és Könyvtár tevékenységének célja a dokumentum- és adatvagyonával, információ- és ismeretszolgáltatásával, az oktatás támogatásával, az irodalmi, a helytörténeti, regionális értékek felkutatásával, azok őrzésével, a kulturális javak, a kulturális örökség népszerűsítésével, a demokrácia, a szociális egyenlőség előmozdításával társadalmi hasznot eredményező tevékenységet fejtsen ki.

Mindemellett az intézmény célja Siófok és a Balaton régió szellemi, művészeti, kulturális és természeti értékeinek gyűjtése, kutatása, a szerzett kulturális, helytörténeti értékek megismertetése, e célból kutatási lehetőség biztosítása szakemberek és nem szakemberek számára, valamint Kálmán Imre életének tevékenységének kutatása, közzé tétele és népszerűsítése.

Alapfeladatok:

- az állampolgári jog alapján szolgáltatásaival rendelkezésére áll minden érdeklődőnek,
- gyűjteményét folyamatosan fejleszti, feltárja, megőrzi, gondozza és rendelkezésre bocsátja,
- állományának nagyobb részét kölcsönzés szempontjából elérhetővé teszi, kisebb részét helyben használatra biztosítja,
- a tudományos kutatás szempontjából jelentős, értékes tartalommal bíró dokumentumokat megőrzi,
- gondozza és feltárja a könyvtárnak, emlékháznak adományozott hagyatékokat,
- tájékoztat a könyvtár és a nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól,
- könyvtárközi kölcsönzést lát el,
- számítógépes adatbázisát folyamatosan építi a könyvtár állományáról, helyi, balatoni vonatkozású dokumentumairól,
- lehetőséget biztosít a könyvtár honlapjáról a könyvtári adatbázisban történő dokumentum keresésére, a hosszabbításra és előjegyzésre,
- gyűjteményét és szolgáltatásait a helyi igényeknek megfelelően alakítja,
- a tartalmilag elavult (elsősorban szakirodalmat) és elhasználadott dokumentumokat folyamatosan kivonja a könyvtári állományból; ellenőrzéséről (leltározásáról) és állományból történő törlésről szóló szabályzat kiadásáról szóló 3/1975. (VIII. 17.) KM-PM együttes rendelet alapján a dokumentumok megőrzésére vonatkozó feladatokat az intézmény Gyűjtőköri Szabályzatában rögzíti,
- elvégzi a helytörténeti anyagok digitalizálását – önkormányzati anyagok, helyi sajtó, meglévő és bekerülő dokumentumok digitalizálása (fotók képeslapok, aprónyomtatványok, levelek, naplók, stb.),
- könyvtári és magáncélokra másolatszolgáltatást végez,
- helyismereti kutatómunkát végez, publikál megrendelésre irodalomkutatást, témafigyelést, bibliográfiakészítést vállal,
- építi a Qulto (Huntéka) múzeumi adatbázist,
- együttműködési megállapodások formájában kapcsolatot tart kutatóintézetekkel kutatások céljából,
- igény szerint részt vesz kiadványok szerkesztésében,
- bekapcsolódik az országos kutatóintézetek munkájába, rendszeresen tartja a kapcsolatot a kutatókkal, szakemberekkel,

- kulturális, közösségi és a könyvtár gyűjteményét, szolgáltatásait népszerűsítő programokat szervez,
- segíti a közoktatási rendszerben tanulókat tudásuk, ismereteik fejlesztésében, készségfejlesztő, ismeretet gyarapító foglalkozásokat szervez,
- a hátrányos helyzetben lévők és fogyatékkal élők könyvtárhasználatát segítő szolgáltatásokat biztosít, számukra foglalkozásokat, programokat szervez,
- kapcsolatot tart fenn a város intézményeivel és civil szervezeteivel, oktatási intézményekkel,
- helyi civil szervezetek, intézmények megismertetésében, programjaik lebonyolításában eseti megállapodások alapján közreműködik,
- helyi, térségi közösségi teret biztosít.

2.6. Szervezeti felépítés

Az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában rögzített feladatok ellátását a Siófok Város Önkormányzat Képviselő-testülete által engedélyezett **17 fő** létszámkerettel végzi.

Könyvtártörténet (2022):

2.7. A könyvtár története

Településünk könyvtári múltja hosszú évtizedekre nyúlik vissza az időben. 156 évvel ezelőtt, **1866-ban Siófokon községi könyvtárat alapítottak. Jelenlegi könyvtárunk jogelődjét, a Siófoki Községi és Közművelődési Könyvtárat 76 évvel ezelőtt, 1946-ban alapították.** Siófokon 1944 decemberében a németek felrobbantották az 1942–43-ban épült közúti hidat. E híd bal oldalán állt a Sió u. 2. szám alatt az ún. Decker-ház. A ház a híd felrobbantásakor megrongálódott. Ezt a házat hozatta rendbe a városvezetés már 1946-ban és könyvtár nyílt benne. A korabeli testületi ülések jegyzőkönyve szerint is létezett már 1946-ban a Siófoki Községi és Közművelődési Könyvtár. Az alapító okiraton ezzel szemben Siófoki Községi Könyvtár szerepel 1947-es alapítási évvel. Könyvtárunk működésének erről a szakaszáról továbbra is nagyon keveset tudunk. **A Siófoki Járási Könyvtár 1953. január 1-jén alakult.** 1956-ban a könyvtár a Fő u. 65. szám alá költözött, 1967-ben pedig a Kálmán Imre sétány 4. szám alá került, a hajdani Magyar Korona Szálloda – a későbbi MAORT székház – épületébe, Kálmán Imre szülőháza mellé. 1976-ban újabb költözés következett. Negyvenöt millió forintos beruházással **1976 júniusára készült el** ugyanis **a Siófoki Városi-Járási Művelődési Központ és Könyvtár.** 1985 márciusában már felvetődött, hogy előbb-utóbb elengedhetetlen lesz a siófoki könyvtár bővítése. 1985 augusztusában földrengés rázta meg a várost, melynek során a

gyermekkönyvtár épülete is használhatatlanná vált. 1988-ban adták át Siófokon az új gyermekkönyvtárat. 2004-ben a Földhivatal megvásárolta az önkormányzattól azokat a helyiségeket, amelyek addig a gyermekkönyvtár rendelkezésére álltak. A gyermekkönyvtár számára tehát új helyet kellett találni. 2004 májusában nyílt meg újra a Siófoki Városi Könyvtár gyermekrészlege a Kálmán Imre sétány 11. szám alatt. 2009. október 21-én rakták le Siófokon az 1,2 milliárd forintból épülő új könyvtár alapkövét. **Könyvtárunk tizenegy évvel ezelőtt, 2011. november 25-én költözött jelenlegi, új épületébe.**

3. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Közgyűjteményi és muzeális intézményként a törvényi előírásoknak megfelelően, a minőségpolitikai elveket figyelembe véve végezzük – a közösség céljait támogatva – partnerségen alapuló, közhasznú, értékőrző, információs tevékenységünket. Lehetőséget biztosítunk a szabadidő kreatív és tartalmas eltöltésére, hozzájárulva az olvasási kultúra fejlődéséhez. Elkötelezett, empatikus munkatársaink kulturális közösségi térben felhasználóbarát szolgáltatásokat nyújtanak az érdeklődők széles körének, szem előtt tartva a fenntarthatóságot, a változó információs és társadalmi igényeket, az esélyegyenlőséget és a hátrányos helyzetűek speciális igényeit, támogatva a fejlesztés, az oktatás és a képzés minden formáját.

A települési és regionális értékek megőrzésével, feltárásával hozzájárulunk a helyi identitás, lokálpatriotizmus fejlesztéséhez, valamint a Kálmán Imre-kultusz erősítéséhez.

4. JÖVŐKÉP

A 21. századnak megfelelő, folyamatosan fejlesztett infrastruktúrával, multifunkcionális, környezetbarát, fenntartható, minőségpolitikai elvek alapján működő intézményként kívánunk funkcionálni.

Folyamatosan megújuló gyűjteményünkkel ösztönözni szándékozunk a könyvtárhasználatot, az olvasásra nevelést, biztosítani a digitális tartalmakhoz való hozzáférést.

Jól képzett, elhivatott, új megoldásokra, technológiákra nyitott könyvtárosok segítségével megfelelő háttérrel szeretnénk biztosítani az élethosszig tartó tanuláshoz és az esélyegyenlőség megteremtéséhez.

A központi helyen fekvő, új építésű, akadálymentes épületet, a balatoni élet és a turizmus adottságait kihasználva, élményt nyújtó programokkal – minden korosztály igényét kielégítve

– hívogató, barátságos közösségi térként szeretnénk funkcionálni, a város kulturális kínálatát bővíteve, színesítve.

Küldetésünk a Balaton, Siófok és környéke kulturális, helytörténelmi, környezeti értékeinek őrzése, közvetítése, a helyi identitás, a lokálpatriotizmus erősítésével, a kutatásra fókuszálva, kihasználva az emlékház nyújtotta lehetőségeket, hangsúlyozva, népszerűsítve Kálmán Imre kultuszát.

5. MINŐSÉGPOLITIKAI NYILATKOZAT

A Balatoni Regionális Történelmi Kutatóintézet, Könyvtár és Kálmán Imre Emlékház nyilvános közkönyvtárként és települési feladatokat ellátó intézményként biztosítja – a küldetésnyilatkozatában és stratégiai tervében megfogalmazott minőségi szemlélet jegyében – a látogatói számára a lehető legmagasabb szintű szolgáltatásokat.

A könyvtárban Minőségirányítási Tanács működik, amely folyamatosan figyelemmel kíséri a minőségpolitikai elvek érvényesülését, fejleszti a minőségirányítási rendszert. A könyvtár vezetése és minden munkatársa elkötelezett emellett.

A könyvtár rendszeresen felméri a helyi használói igényeket, és aszerint alakítja szolgáltatásait és a könyvtári állományt. A szolgáltatások színvonalát rendszeresen ellenőrzi, cselekvési tervet készít, elvégzi a szükséges beavatkozásokat, s azok eredményességét figyelemmel kíséri.

A könyvtár törekszik az esélyegyenlőségi szempontok maradéktalan érvényesítésére, kiemelten szem előtt tartva a hátrányos helyzetűek, fogyatékkal élők igényeit, a könyvtár épületében, a könyvtári szolgáltatásokban, gyűjteményben, valamint a könyvtár honlapján és az online közösségi terekben.

Új építésű, akadálymentesített, korszerű épületben biztonságos, kulturált környezetet biztosítunk.

A könyvtár a működésére vonatkozó dokumentumokat, adatokat nyilvánosságra hozza.

A BRTK Könyvtár és Kálmán Imre Emlékház vezetése feladatának tartja a munkatársak folyamatos képzését, továbbképzését, továbbá gondoskodik arról, hogy e nyilatkozatban foglaltakat valamennyi munkatársa megismerje és a munkavégzés során azt alkalmazza.

6. SZERVEZETI ÉRTÉKREND

Alapvető emberi és szakmai értékek:

- tisztelet
- bizalom
- elhivatottság, elkötelezettség
- megújulási képesség
- igényesség
- empátia
- innováció
- precizitás
- megbízhatóság
- sokrétűség

A szervezet kiemelt értékei:

- lokálpatriotizmus
- fenntarthatóság
- hitelesség
- méltányosság
- esélyegyenlőség
- eredményesség
- hatékonyság
- minőségközpontúság
- ügyfélközpontúság
- nyitottság

Munkatársaink számára a szakmai etikai kódex által előírt normák érvényesek.

KÖNYVTÁROSOK ETIKAI KÓDEXE:

A magyar könyvtárosság etikai kódexe

I. Könyvtárosi etika

A könyvtárosi tevékenységet a szakmai ismeretek, eljárások és szokások, valamint jogszabályok és szabályzatok mellett etikai normák is vezérik.

II. Alapértékek

A könyvtáros elkötelezett az emberi jogok, a demokrácia, a jogállamiság, az esélyegyenlőség, a szellemi szabadság és az információ szabadsága mellett.

III. Könyvtárosi hivatás

A könyvtárosi hivatás a könyvtárostól a használók iránt tiszteletet és odaadást, valamint állandóan fejlődő szakismereteket és készségeket kíván meg. A könyvtáros szakmai döntéseit autonóm módon, személyében feddhetetlenül, személyes anyagi vagy egyéb jogosulatlan előnyét vagy hasznát kizárva hozza meg.

IV. A gyűjtemény gondozása

A könyvtáros felelősséggel tartozik az emberiség, a nemzet, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek, a helyi közösségek kulturális örökségének megőrzéséért. Gyűjteményépítő munkáját a használók igényeire és az emberiség értékeire alapozza, de a közvélekedéssel és saját nézeteivel ellentétes műveket is beszerez. Elítéli a cenzúrát, s maga sem cenzúráz. Feltáró munkájával a könyvtár teljes gyűjteményét hozzáférhetővé teszi.

V. A könyvtárhasználók szolgálata

A könyvtáros és a használó viszonya az egyenrangú partnerségen és a kölcsönös bizalmon nyugszik. A könyvtáros megkülönböztetés nélkül nyújt segítséget a könyvtár szolgáltatásainak igénybevételéhez. A használók személyes adatait bizalmasan kezeli. A használóknak joguk van az adott feltételek között a lehető legjobb könyvtári ellátáshoz és az egyenlő elbánáshoz; a könyvtáros ezzel összhangban törekszik az esélyek kiegyenlítésére.

VI. Az információk közvetítése

A könyvtáros tőle telhetően mindent megtesz azért, hogy a használó szabadon és korlátozás nélkül hozzáférhessen az információkhoz. Segítséget nyújt az információs források és eszközök használatához. Legjobb tudása szerint hiteles, megbízható, teljes, megfelelő, személyre szabott információt nyújt.

VII. Könyvtárosi szakmai közösség

A könyvtáros őrzi és növeli a könyvtárosi szakma tekintélyét, részt vesz a szakmai közéletben és együttműködésben. Készségesen osztja meg tudását és tapasztalatait.

VIII. A könyvtár mint munkahely

A könyvtáros elkötelezett könyvtára iránt, és tiszteletben tartja fenntartójának céljait és érdekeit. Beosztottként és vezetőként egyaránt a legjobb tudása szerint járul hozzá a könyvtár feladatainak teljesítéséhez és a munkahelyi közösség erősítéséhez.

IX. Társadalmi kapcsolatok

A könyvtáros elfogultságtól és előítéletektől mentes kapcsolatban áll a társadalom tagjaival, csoportjaival, szervezeteivel. Tisztelettel és együttműködésre készen fordul más szakmák és tagjaik felé. Védelmezi a szellemi tulajdonhoz való jogot és a szellemi alkotásokhoz való hozzáférés jogát.

X. Az etikai kódex érvényesülése

Az etikai kódexben foglalt követelmények a könyvtárosok tevékeny közreműködésével valósulnak meg. Ezt a folyamatot a kódex kibocsátói egy etikai bizottság felállításával segítik elő.

7. HELYZETELEMZÉS

A közintézmények életét a 2021-es évben, hasonlóan a megelőző évhez, a koronavírus járvány határozta meg. A változásoknak megfelelően újra kellett gondolnunk céljainkat és megvalósítási lehetőségeinket.

Az eddig működő szolgáltatási struktúra átmenetileg ellehetetlenült, a könyvtárak lépéskényszerbe kerültek. Újraértékelték feladataikat, a szolgáltatási folyamatokat, a szolgáltatások fizikai és virtuális tereit és a dokumentumok, információk eljuttatására alkalmazott kommunikációs formákat, eszközöket.

Elsődleges célunk volt, hogy az olvasóinkkal a kapcsolatot meg tudjuk őrizni, a szolgáltatásokat – ha új formájukban is, de – működtetni tudjuk.

Új ötletekkel, az online tér maximális kihasználásával a meglévő szolgáltatásainkat a helyzethez alakítottuk és működtettük tovább. Online kölcsönzési lehetőséget, könyvcsomag összeállítását (SióPakk) egyre többen vették igénybe az előző évben kialakított formában. Részben online katalógusunkból választva, részben e-mailben elküldött listák, tematikus kérések vagy telefonos megkeresések alapján kerültek összeállításra a könyvcsomagok. Ugyanakkor az olvasók, érdeklődők, kutatók már a zárva tartás alatt megkeresték könyvtárunkat irodalomkutatást, tájékoztatást kérve.

2021. július 1-től vezetőváltás történt intézményünkben.

Szakmailag komoly nehézségekkel indultunk, mert sok hivatalos okirat létezésével, egészen pontosan azok létének hiányával csak később szembesültünk. A munkatársak aktív jelenlétével, tudásuk bevonásával megy tovább az intézményen belüli szakmai munka.

A koronavírus-járvány minden valószínűség szerint ki fog hatni az elkövetkező évek adataira is, hiszen a lemorzsolódott olvasókat nehéz lesz visszaszerezni, a járvánnyal összefüggésben változóban vannak az emberek kultúrafogyasztási szokásai, továbbá a gazdasági recesszió még csak ezután mutatja meg majd a hatását. Sajnos az aktív használók, az adott évben beiratkozott olvasók létszámának csökkenése látható a 2020-2021-es évben is.

Helytörténet (Történelmi gyűjtemény)

Könyvtárunk több mint 3.000 darabos, állományba vett helyismereti, helytörténelmi dokumentumállománnyal rendelkezik, mely hosszú évtizedek gyűjtőmunkája eredményeként alakult, és alakul ma is. Ezen kívül gyűjteményünk többes, különböző forrásból származó digitalizált tartalommal (fotók, kiadványok), egyéb kiadvánnyal, aprónyomtatvánnyal rendelkezik. A teljesség igényével gyűjtjük a Siófokra, válogatva vonzaskörzetére és a Balatonra vonatkozó legkülönbözőbb dokumentumokat. Válogatva őrizzük meg Somogy-, illetve Veszprém megye dokumentumait.

Strandkönyvtár

Több év szünet után 2021-ben újra kinyitott a Strandkönyvtárunk július 7. – augusztus 19. között az Újhelyi strandon, ahol több száz könyv közül ingyen válogathattak azok, akik napozás közben olvasgatni szerettek volna. A gyermekeket foglalkozások, rajzolási lehetőség, kézműveskedés várta. A strandon diákok segítették munkánkat (diákmunkások, közösségi szolgálatukat töltő középiskolások). A strandkönyvtári látogatottság 197 fő volt 32 nap kitelepüléssel.

Gyűjteményfeltárás

A 2020-ban beszerzett, kicsivel több mint 2.700 dokumentum (könyv és hangzódokumentum) állományba vétele és szabványos feldolgozása, a katalógusban történő visszakereshetőség érdekében, megtörtént. A könyvek rekordjainak jelentős része más adatbázisokból honosítható volt, de a tartalmi és formai feltárás megfelelőségét minden esetben ellenőriztük, javítottuk a tárgyszavakat, raktári jelzeteket. Emellett a helyismereti részlegben retrospektív feldolgozás is folyt (feltáratlan hagyatékok, melyeket a Corvina adatbázisba rögzítettünk, a fotók

feldolgozása pedig a Huntéka múzeumi rendszerben folytatódott). A Corvina adatbázisba rögzített rekordok száma: 6.466 (ebből 2.807 a bibliográfiai).

Informatikai szolgáltatások, online jelenlét, közösségi felületek

Könyvtárunk kiterjedt szolgáltatási rendszerében egyre nagyobb hangsúlyt fektetünk a digitális és online szolgáltatások bővítésére és korszerűsítésére.

Az olvasókkal való kommunikációban ugyancsak felerősödött az online jelenlét igénye, így a könyvtár közösségi oldalait, online hírlevelét olvasó használóink egyre több információhoz jutnak ezeken a felületeken.

A statisztikai adatok is ezt a tendenciát igazolják. A honlapon, emailen keresztül történő könyvtári távhasználat még mindig nagyon fontos eleme a szolgáltatási palettánknak, de mellette egyre fontosabbá válik a közösségi oldalakon történő kommunikáció is. Az informatikai szolgáltatások fejlesztésének külön lökést adott a koronavírus-járvány miatti bezárás. Új szolgáltatásokat kellett bevezetni, meglévőket online térbe helyezni.

Elkezdődött a tervezett új honlapunk megjelenésének kidolgozása.

Közösségi oldalainkon a megjelenéseink látogatottsága kimondottan erősödött. Ez köszönhető az új, átgondoltabb, igényesebb online jelenlétünknek, a minőségi tartalmaknak. A plakátjaink ízlésesek, informatívak, figyelemfelkeltőek. YouTube-csatornánk van, de aktívabban szeretnénk jelen lenni ezen a felületen. Regisztráltunk a TikTokra is.

Közösségi oldalak látogatottsága – Könyvtár:

Facebook-oldal: az oldal követőinek száma:

- 2020 végén: 1.936 követés
- 2021 végén: 2.265 követés

Becsült átlagos bejegyzésselérés: 2.000 fő

Átlagos reakciószám (bejegyzésre kattintások): 70

Átlagos hozzászólásszám: 4

Átlagos megosztásszám: 10

Oldalmegtekintések átlaga havonta: 30

Instagram-profil: a profil követőinek száma:

- 2020 végén: 182 követés
- 2021 végén: 297 követés

Becsült átlagos bejegyzésselérés: 100

Átlagos bejegyzéskedvelés: 6

Közösségi oldalak látogatottsága – Emlékház:

Facebook-oldal: az oldal követőinek száma:

- 2020 végén: 430 követés
- 2021 végén: 527 követés

Becsült átlagos bejegyzésselérés: 230 fő

Átlagos reakciószám (bejegyzésre kattintások): 7

Átlagos hozzászólásszám: 1

Átlagos megosztásszám: 2

Oldalmegtekintések átlaga havonta: 10

Instagram-profil: a profil követőinek száma:

- 2020 végén: 64 követés
- 2021 végén: 120 követés

Becsült átlagos bejegyzésselérés: 70

Átlagos bejegyzéskedvelés: 7

NÉHÁNY STATISZTIKAI ADATUNK 2021-BŐL**Olvasószolgálati, könyvtárhasználati statisztikák 2021-ben:**

Beiratkozott olvasók száma:

- Felnőtt részleg: 3.405
- Gyermekkönyvtár: 705

Regisztrált használók:

	14 év alatti	14-17 éves	18-29 éves	30-54 éves	55-65 éves	65 év feletti	összesen
Érvényes vonalkóddal rendelkező olvasók	697	239	219	584	199	507	2.445

Internethasználat: 98

Látogatók: 1.915 felnőtt + 4.879 gyerek = 6.794

Kölcsönzött példányok száma: 27.249 db

Hosszabbított dokumentumok száma: 31.652 db

Referenz kérdések száma: 3.591 felnőtt + 668 gyerek = 4.259

Előjegyzések száma: 217 db – 105 fő

Könyvtárközi kölcsönzés: 1 adott (tőlünk kérték), 65 küldött kérés (eredetiben kapott: 46, digitálisan kapott: 11, összesen: 57 – 8 kérést csak több könyvtáron keresztül sikerült teljesíteni)

Helytörténelmi kutatás: 33 db

Irodalomkutatás: 668 db

Távhasználat telefon, e-mail: 3.527 felnőtt + 605 gyerek = 4.132 alkalom

Webopac használat: 36.359 keresés

Honlap látogatottság: 30.230 látogató

Helyben használt dokumentumok: 6.334 db

Állományadatok:

Beszerzett könyvek:

2.684 db (ebből ajándék: 366 db, vásárlás: 2.318 db)

7.162.469 Ft (ajándék értéke: 1.052.205 Ft, vásárlás: 6.110.264 Ft)

Részlegek szerinti megoszlás:

Helytörténelmi: 104 db

Gyermekkönyvtár: 778 db

Felnőtt szakirodalom: 778 db (nem elírás, ugyanannyi, mint a gyerek)

Felnőtt szépirodalom: 1.024 db

Beszerzett folyóiratok:

Folyóiratok félesége: 207 db

Folyóiratok darabszáma: 210 db

Elektronikus: 1 db

Beszerzett hangzó dokumentumok:

CD: 28 db (84.720 Ft értékben)

Hangskönyv: 34 db (82.339 Ft értékben)

Érdekltség-növelő támogatás 2021-ben: 1.170.000 Ft volt.

2021-ben digitalizált helytörténelmi dokumentumok száma:

- 616 dokumentum .pdf formátumban,
- 562 kép .jpg formátumban
- 2 db videó.

Könyvtári rendezvényeink számokban (2021):

A rendezvények jellege, célcsoportja szerint:

	száma	összes részt vevő száma
Programok, képzések	144	2.874
Kiállítás	7	350
Vetélkedő, verseny	2	33
Egyéb	135	2.491
Olvasást és szövegértést fejlesztő	14	377
Könyvtári óra, könyvtárhasználati foglalkozás	5	75
Digitális kompetenciafejlesztő, információkeresési ismereteket nyújtó	2	33
Személyiségfejlesztő, képességfejlesztő	76	1.142
Egyéb	47	1.247
Iskolások (tehetség gondozás)	28	834
Nyugdíjas korosztály	16	368
Családok	50	910
Egyéb	50	762

7.1. PGTTJ-elemzés

7.1.1. A település bemutatása

Siófok a balatoni agglomeráció kiemelt települése, kikötő- és üdülőváros Somogy megye északkeleti részén, a 24 településből álló Siófoki járás központja. Somogy megye második, a Balaton-part legnépesebb és legnagyobb területű települése. Turisztikai szerepéből adódóan gazdasági-technológiai magterületként is funkcionál.

Siófok területe mintegy 124,66 km², a Balaton, a Mezőföld és a Külső-Somogy-dombság között. A Balaton és a Duna közötti áruk legfontosabb logisztikai állomása. Az 1950-es megyerendezésig a város Siótól nyugatra elterülő része Somogy vármegyéhez, a keletre fekvő terület pedig Veszprém vármegyéhez tartozott. Magyarországon, a kereskedelmi szálláshelyek 2019-es összesített vendégéjszakaszáma alapján, a 6. legnépszerűbb üdülőtelepülés.

Megközelíthető Budapestről és Nagykanizsa felől az M7-es autópályán vagy a 7-es számú főútvonalon, Tamási és Szekszárd felől pedig a 65-ös számú főútvonalon. Balatonszabadival és Enyinggel a 6401-es út köti össze. A megyeszékhely Kaposvárral nincs közvetlen első- vagy másodrendű közúti összeköttetése.

Vasúti csomópontként három irányból (a Székesfehérvár–Gyékényes-vasútvonalon, és a Kaposvár–Siófok-vasútvonalon) fogadja a személy- és teherforgalmat.

Vízi úton a Balaton északi partjával (Balatonfüred), a Tihanyi-félszigettel és a nyugati medence kikötőivel van összeköttetése. A siófoki BAHART-kikötő a Balaton legforgalmasabb kikötője.

A város Balatonkiliti városrészének közelében található a Siófok-Kiliti repülőtér. Ennek területe átnyúlik Ságvár településre is.

A település története:

Siófok környéke már a rómaiak korában is lakott terület volt. A római hódítás az I. században ért el a mai Siófok környékére, itt vezetett a Sopianae-ből (Pécs) Triccianán (Ságvár) át Arrabonába (Győr) vezető útvonal. Galerius császár a jelenlegi Siófok területén a Lacus Pelso¹ ingoványos részeinek lecsapolására 292-ben zsilipet építtetett, és erdőket irtatott ki.

A honfoglalás után az 1055-ből származó tihanyi alapítólevélben találkozhatunk e hely említésével.

¹ A Balaton latin neve

Fok, mint falunév először 1137-ben szerepel írásban az adózó helységek között, míg a Siófok szóösszetétel 1790 óta ismeretes.

A tatárjárás után Fok újratelepült, majd 1552-ben a törökök kerítették hatalmukba. Siófok hadikikötő lett és erődöt is építettek itt, az erődítmény a mai kórház közelében lévő „Granárium” dombján volt.

A vidék 1688-ban szabadult fel a török iga alól. Fok a veszprémi káptalan tulajdonába került, aki telepésekkel népesítette be, s 1693-ban fatemplomot építtetett a lakosság számára.

Rákóczi szabadságharca idején itt húzódott Vak Bottyán híres Sió-vonala, amelynek végső sarkpontja volt a siófoki erősség. 1705-ben II. Rákóczi Ferenc fejedelem, a mai címer alapjául szolgáló pecsétet adományozott Fok falunak, majd 1736-ban épült fel a Szűz Mária szeplőtelen fogantatása tiszteletére a barokk stílusú plébániatemplom.

Jelentősebb fejlődés az 1800-as években indult el a településen. 1810-től az Erdély–Adria gyorspostakocsi-járat már érintette Siófokot. Önálló postamesterség 1867-től működött itt. A víz szabályozása 1810-től kezdődött a faluban. Beszédes József vízügyi mérnök elképzelése alapján a Sió medrét kitisztogatták, és újra malmokat üzemeltettek. A Balaton vízszintje egy métert apadt, így 51.000 hold terület vált szabaddá a víztől, a Sió szabályozásával 6.000 hold szabad telek alakult ki.

A település életében jelentős változást hozott a Balatoni Gőzhajózási Részvénytársaság megalakulása 1846-ban. 1861-ben adták át a forgalomnak a Buda–Nagykanizsa közötti vasutat. 1863-ban elkészült a vasúti állomás, egy év múlva pedig megépült az első, mólókkal védett hajókikötő. Ugyanebben az évben új Sió-zsilipet is nyitottak, melynek fő feladata a vízszintszabályozás volt. A faszilipet 1893-ban vasszerkezetből készült zsilip váltotta fel. Mezővárosi rangot, azaz országos vásártartási engedélyt 1865-ben kapott a település.

1866-ban jelent meg az első hirdetés *Balatontavi Fürdő Siófok* címmel a Zala-Somogyi Közlönyben. Végh Ignác bérlő a veszprémi káptalannal kötött 12 éves fürdőjogbérleti szerződést, amit újabb 12 évre meghosszabbítottak. A veszprémi káptalan 1885-ben kezdett telkeket parcelláztatni, és megkezdődött a mai fürdőtelep kiépülése. 1891 áprilisában Siófok Balatonfürdő Rt. néven alakult meg az a tőkecsoport, amely megváltotta a káptalantól a fürdőjogot, s megvásárolta az építkezésekhez és parkosításhoz szükséges 60 holdnyi bozotos, vizes, mocsaras területet, s azt földdel töltötte fel. A társaság vezetője Glatz Henrik (1884–1905) volt. Megindult a nagyobb szállodák (Sió, Hullám, Központi Szálló) építése. Az új fürdőtelepet ünnepélyes külsőségek között 1893. július 18-án nyitották meg, s ekkor hozták nyilvánosságra, hogy a Belügyminiszter a fürdőtelep részére a „gyógyfürdő” elnevezés használatát engedélyezte. 1875-től megkezdődött a színházi élet is Siófokon.

1900-ban kezdte meg működését a Balatoni Halászati Részvénytársaság, és megépült a lóversenypálya 1.500 személyes lelátóval. Mozgalmas fürdőjele révén Siófok a budapesti nagypolgárság művész- és színészvilág kedvelt tartózkodási helyévé vált (Karinthy, Krúdy, Latabár, Kabos).

A második világháború végén a települést nagy károk érték. A két hónapig itt húzódó frontvonal a parti építményekben, a nyaralókban, a szálló- és lakóépületekben, a hajóparkban sok kárt tett.

Később Siófok a szakszervezeti és vállalati üdültetés központja lett. Újjáépült üdülőházai, valamint a csatornázás, szennyvíztisztítás és vízmű, illetőleg a partvédő művek kialakítása a tókönyök legnagyobb, legjelentősebb, nagy tömegeket befogadó helyévé tette Siófokot.

1950-től Somogy megyéhez tartozik a település és ettől az évtől járási székhelyé vált. 1958-tól indult meg a turisztikai, idegenforgalmi fejlesztés, újra megjelentek a külföldi vendégek. 1962-ben a szállodasor épült, a hatvanas évek közepén megélénkült a lakásépítés is. Siófok 1968-ban nyerte el a városi rangot. Felépült a kórház, 1976-ban a dél-balatoni feladatokat ellátó kulturális központ és könyvtár. Helyi újság (Siófoki Hírek) és nyílt sugárzású helyi televízió kezdte meg működését a városban.

Napjainkban:

Siófok ma Magyarország egyik legjelentősebb idegenforgalmi központja. A nyári szezonban számtalan esemény és attrakció várja a látogatókat. Siófok 17 km hosszú partszakasza öt strandot is magába foglal. 2006. július 9-én nyílt meg a Galerius római császár nevét viselő élményfürdő és wellness központ Siófok-Szabadifürdőn (jelenleg felújítás alatt). A turizmus trendjeinek irányváltásai a minőségi gasztronómiát is előtérbe helyezték. Siófok a családi és gasztronómiai fesztiválok városává vált. Egész évben egymást követik a többnapos rendezvények, minden korosztály számára vonzó programokkal. A járvány ugyanakkor a turisztikai szektort is jelentősen befolyásolta.

Siófokon a kulturális élet élénk és változatos. Siófok fő közművelődési intézményei: Kálmán Imre Művelődési Központ (KIMK), a hozzá tartozó Kálmán Imre Szabadtéri Színpad és a Balatoni Regionális Történeti Kutatóintézet, Könyvtár és Kálmán Imre Emlékház. Siófok egyetlen, önkormányzati fenntartású állandó múzeuma a Kálmán Imre Emlékház. A Siófokon született operettkomponista szülőháza a róla elnevezett sétányon áll. Az Emlékház közelében található az 1986-ban megnyílt Ásványmúzeum, az ország legnagyobb, államilag védett magángyűjteménye, mintegy 3.000 ásvánnyal.

Siófok szerkezetét a fő természeti (Sió, Töreki tavak) és infrastrukturális (vasút, M7 autópálya) elemek tagolják. Ezeknek az elemeknek a sajátossága, hogy csak igen kevés helyen adnak lehetőséget az átjárásukra, így az általuk felszabdalt város egyes részei (belváros, Balatonkiliti stb.) között a fizikai kapcsolatot erősen korlátozott.

Funkcionális szempontból a főutak, elsősorban a Fő tér környéke meghatározó. A 2012-es nagy fő téri átépítés következtében a főút két külön részre szakadt, a város fő tere pedig teljesen el lett zárva a forgalomtól. A Sió Pláza mellett ekkor épült meg a BRTK Könyvtár épülete is. Nem messze a Fő tértől található a Millennium park és a vasútállomás épülete, továbbá az autóbusszállomás és a posta épülete is. Míg déli része kertvárosias, a vasútvonalon túl helyezkedik el az üdülőövezet. Az elegáns villák és nyaralók mellett, sok étterem és szálloda épült ezen a helyen.

A lakó- és üdülőfunkció mind a lakóterületeken, mind az üdülőterületeken keveredik. Az épített örökség szempontjából a kikötőhöz és a vasútállomáshoz közeli vízparti részeken elsőként beépült, ma történelmi üdülőtelepnek nevezett együttes emelkedik ki a helyi védettségű kertekkel, a platánsorokkal, a villákkal, valamint az ezekkel egy időben megépült szállodákkal. Településképi és a vízpart használata szempontjából is meghatározó az Arany- és Ezüstpart szállodasora. Táj- és természetvédelmi, illetve ökológiai szempontból igen fontos terület a Balaton, Töreki és a Kiliti szőlőhegy.

Oktatás, nevelés

Siófok város 8 telephelyen működtet óvodát, melyek kihasználtsága nem tér el egymástól jelentősen. A településen 3 általános iskola látja el az alapfokú nevelés-oktatás feladatát. 2013. január 1-jétől az általános iskolák állami fenntartásba kerültek (Klebelsberg Intézményfenntartó Központ), ettől az időponttól Siófok Város Önkormányzata az intézmények működését biztosítja. A középiskolai képzést három középfokú oktatási intézmény látja el.

1996-ban kezdődött meg a felsőfokú képzés a Kodolányi János Főiskolán. 2016 szeptemberétől a Gábor Dénes Főiskola indított Siófokon gazdasági és informatikai alapképzéseket, felsőfokú szakképzéseket.

Siófok jövőképe

A 2015. évben elfogadásra került az Integrált Településfejlesztési Stratégia, melyben Siófok Város Önkormányzata meghatározta a település jövőképét.

A hatályos jogszabályok értelmében rendszeresen szükséges felülvizsgálni a települések településfejlesztési koncepcióját, illetve integrált településfejlesztési stratégiáját. A siófoki felülvizsgálat részeként megtörtént a Megalapozó Vizsgálat áttekintése és aktualizálása,

melyet a város képviselőtestülete a 2021. október 28-ai ülésén fogadott el. A megalapozó vizsgálat során megtörtént az egyes vizsgálati paraméterek aktuális adatokkal való kiegészítése, illetve a következtetések megerősítése. Kiegészítésre került a területfejlesztési dokumentumokkal, valamint a területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata, különös figyelemmel a 2021-27-es európai uniós tervezési időszak frissen elkészült közösségi, valamint nemzeti szintű programdokumentumaira és az ezekhez igazodó új megyei területfejlesztési programokra. Siófok földrajzi elhelyezkedésénél fogva különös figyelmet kellett fordítani a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet mint kiemelt térség megújult területfejlesztési dokumentumaiban foglaltakkal való összhang biztosítására, melynek érdekében a helyzetfeltáró vizsgálati dokumentáció kiegészítésre került a BKÜ új tervdokumentumainak releváns megállapításaival.

7.1.2. Politika

Magyarország az Európai Unió tagja, de a könyvtárak működésének szabályozása nemzeti szinten történik. Az aktuális országos, megyei, helyi politika hatást gyakorol a könyvtárak működésére, melyet a jelenleg Magyarországon hatályos törvények, rendeletek, jogszabályok szabályoznak (ezeket a négyévente demokratikus úton megválasztott országgyűlés, illetve kormány alkotja, illetve változtatja meg).

A közelmúltban alapvető törvényi, jogszabályi változások zajlottak, amelyek jelentős mértékben alakították át a kultúra területét is, és változtatták meg azt a politikai környezetet, amelyben a könyvtárak működnek.

A könyvtári rendszer a hatályos törvényi szabályozás által meghatározott keretek között működik. Az 1997. évi CVL törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról rendelkezése szerint „a települési könyvtári ellátás biztosítása a települési önkormányzatok kötelező feladata.”

Az országos könyvtári stratégia előző ciklusa 2013-ban lezárult. Azóta nincs a könyvtár által elfogadott stratégia, ennek hiányában a könyvtárak *A korszerű könyvtár küldetése és feladatai* című előzetes szakmai vitaanyagra támaszkodhatnak.

A könyvtárügy stratégiai céljait a Portál program jelölte ki a 2008–2013 időszakra, meghatározta a társadalmi igényekkel és az országos kultúrpolitikával megegyező fő fejlesztési irányokat, melyek azóta is érvényben vannak:

- kulturális vidékfejlesztés,
- esélyteremtés,
- az információhoz és dokumentumokhoz történő hozzáférés növelése,

- a könyvtárakban őrzött szellemi javak digitalizálásának felgyorsítása,
- az olvasáskultúra fejlesztése,
- felhasználóbarát szolgáltatások.

A jogalkotók a könyvtári szakterületen követik az európai uniós ajánlásokat.

Nemzetközi vonatkozásban a könyvtárügy átfogó stratégiájához az **UNESCO** és **IFLA** ajánlásai adnak szempontokat.²

Az IFLA jelentése 2016-ban a következő lényeges kijelentéseket teszi:

- Az alapvető műveltségben egyre nagyobb értéket képvisel az információs műveltség. Az új technológiák megnövelik, ugyanakkor korlátozzák is azok körét, akik az információhoz hozzáférhetnek.
- Nő az élethosszig tartó tanulás jelentősége, elérhetőbbé válik az online források bővülése miatt az oktatás.
- Digitális lábnyom veszélye: egyre tökéletesebben figyelhető meg az emberek, emiatt az internet iránti bizalom csökken.
- Az alulról jövő társadalmi mozgalmak teret nyernek a politikai szólalomokkal szemben.

Ezek a gondolatok a könyvtár működését is áthatják, megjelennek küldetésnyilatkozatunkban, stratégiánkban, mindennapi munkákban.

A BRTK Könyvtár és Kálmán Imre Emlékház fenntartója és vagyongazdálkodója **Siófok Város Önkormányzata**, amelyet ötévente választanak meg.

A rendszerváltást követő 1990-es helyhatósági választások óta 18 tagú képviselő-testület irányította a várost, majd 2010-től a képviselő-testület száma 12-re csökkent. Ugyanebben az időszakban a lehetőségeket kihasználva helyi újság kezdte meg működését a városban.

Siófok önkormányzatát a (2010-es önkormányzati választás óta 11 tagú) **városi képviselő-testület** vezeti, élén a polgármesterrel.

² Az IFLA és az UNESCO fejlesztési irányelvei:

https://ki.oszk.hu/sites/default/files/dokumentumtar/ifla_kozkonyvtariszolgalat_iranyelvei.pdf

A köznevelési és közművelődési intézmények a **Humán Bizottság** hatáskörébe tartoznak:

- A bizottság főbb feladatai alapján többek között megvizsgálja milyen fejlesztésekre van szükség, prioritásokat határoz meg.
- Véleményezi a köznevelési és közművelődési intézmények költségvetés-tervezetét, az anyagi, műszaki, szervezeti és személyi feltételek meglétét, intézményvezetői álláshelyének betöltésére kiírt pályázati felhívást és a beérkező pályázatokat.
- Megvizsgálja a köznevelést és közművelődést érintő témakörben tett azon bejelentéseket, melyek elbírálása az önkormányzat hatáskörébe tartozik.
- Véleményezi a bizottság feladatkörét érintő önkormányzati rendelet-tervezeteket.

A városnak van **kulturális ügyekért felelős alpolgármestere**.

A fenntartói elvárások között szerepel, hogy az intézmény sokrétű kapcsolatrendszert alakítson ki az önkormányzattal, annak bizottságaival, az oktatási és kulturális intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdasági és társadalmi szervezetekkel, lehetőség szerint vegyen részt a nemzetközi kapcsolatok kiépítésében és erősítésében.

Siófok Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a közművelődés intézmény- és tevékenységrendszerének védelme, a civil szerveződések feladatvállalása a közművelődésben, a közművelődés finanszírozási rendszerének szabályozása, a közművelődés feltételeinek biztosítása érdekében – a helyi sajátosságok figyelembevételével – a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdés 7. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény alapján hozta meg 6/2019.(IV.29.) önkormányzati rendeletét a közművelődésről. E rendelet célja, hogy Siófok Város Önkormányzata Siófok polgárainak közművelődési igényeinek és érdekeinek, kulturális szükségleteinek, valamint a helyi lehetőségek és sajátosságok figyelembevételével meghatározza az Önkormányzat közművelődési feladatait, az ellátandó a Kult. szerinti közművelődési alapszolgáltatások körét, a feladatellátás formáját, módját, továbbá helyi művelődési és kulturális igények figyelembevételével jogszabályi háttérrel és anyagi kerettel biztosítson a helyi hagyományok ápolásához, erősítse a helyi értékek védelmét, valamint növelje a közösségek és az egyének értékhordozó közművelődési szerepének lehetőségeit. Ezen felül célja, hogy biztosítja mindenkinek azt a jogát, hogy megismerhesse a kulturális örökség javait és ezek jelentőségét a történelem alakulásában, a nemzeti, nemzetiségi és etnikai kisebbségi önismeret formálásában, valamint az ezek védelmével kapcsolatos ismereteket a városi helytörténeti gyűjtemény tevékenysége, a nevelés, az oktatás, a közművelődés, az ismeretterjesztés útján, továbbá igénybe vegye az Önkormányzat által nyújtott közművelődési szolgáltatásokat, lehetőségeket; műveltségét, készségeit életének

minden szakaszában gyarapítsa közösségi művelődési jogait érvényesítse, művelődési céljainak megvalósításához az Önkormányzat által fenntartott közművelődési intézménytől színteret, szakmai, szervező, szervezeti és tartalmi segítséget kapjon.

7.1.3. Gazdaság

A könyvtár megléte, működése és az országos vagy helyi gazdasági viszonyok egyaránt hatással vannak egymásra.

A 2008-as gazdasági világválságot követően a kelet-európai régió gazdaságának növekedése jelentősen élénkült. A válság éveiben a gyengülő forintárfolyam hatására jelentősen megemelkedtek a lakosság euróban, illetve svájci frankban felvett hiteleinek törlesztő részletei, a munkanélküliek száma nőtt, gyorsult az infláció, amelyek mind közrejátszottak abban, hogy 2012-ig stagnált, illetve csökkent a háztartások fogyasztása. 2013-ban, a gazdasági válság lecsengése után, már kedvezőbb gazdasági környezetben javultak a foglalkoztatási kilátások, mérséklődött az infláció, és ismét pozitív irányba mozdult el a fogyasztás szintje.

A válság idején a munkanélküliség, majd inkább a munkaerőhiány problémakörével kell megküzdeni, kifejezetten igaz ez a könyvtáros szakmára, a szakmai dolgozók száma évek óta folyamatosan csökken. A válság után a könyvpiac is lassan magára talált, 2015-ben már 5%-os növekedés volt tapasztalható a kiadott könyvcímek számában, ami egyébként még mindig csak a 2010-es adattal egyezett meg. A települési könyvtári állományok hosszú stagnálás után lassú növekedésnek indultak.

A 2020-as év ismeretlen kihívások elé állította a gazdaságot is. A koronavírus-járvány okozta válság hatalmas megrázkódtatást jelent az európai és a globális gazdaságnak is.

A gazdasági nehézségek a könyvtárak életét is alapvetően befolyásolják, a dolgozói létszám és költségvetés, információszolgáltatás tekintetében: a könyvtárakat fenntartó önkormányzatok gazdasági helyzete a könyvtárak pénzügyi forrásokhoz való hozzájutását alapvetően meghatározza.

A könyvtárügy finanszírozásának kérdését a kulturális törvény rögzíti. A települési könyvtári ellátás az önkormányzatok kötelező feladata maradt. A feladatellátáshoz a települési önkormányzatoknak nyújtott kulturális támogatáson (normatíván) keresztül kap központi támogatást a fenntartó. A könyvtári és közművelődési érdekeltség-növelő támogatás a könyvtári állománygyarapítást ösztönző központi támogatás, amely a fenntartót teszi érdekelté abban, hogy nagyobb összeget fordítson a dokumentumok beszerzésére. Az előirányzatból támogatást igényelhet a települési önkormányzat az általa fenntartott nyilvános könyvtár

állománygyarapításához, a közművelődési infrastruktúra technikai, műszaki fejlesztéséhez. Közgyűjteményi területen szakmai pályázati forrás a Nemzeti Kulturális Alap, illetve az Emberi Erőforrások Minisztériuma pályázatai. Az önkormányzati gazdálkodás helyzetére a szűk mozgástér jellemző.

A könyvtár működésének finanszírozása megoldott.

Siófok város gazdaságát elsősorban a Balaton, az ahhoz kapcsolódó turizmus és a kiegészítő szolgáltatások határozzák meg, amelynek köszönhetően nyáron a város 25.000 fős lakossága 100.000 fölé nő. A turisztikai szolgáltató és ipari vállalkozásoknak köszönhetően a megye több városánál kedvezőbb gazdasági helyzetben van.

GAZDASÁGI ÁGAZATOK A TELEPÜLÉSEN:

Mezőgazdaság:

Számos kisebb vállalkozás és mezőgazdasági termelő foglalkozik a mezőgazdasággal, különösen a gyümölcstermeléssel. A város talán leghíresebb terméke a Sió gyümölcslevek, gyártójuk a Sió-Eckes vállalat. Kiemelendő fontosságú a halászatban működő Balatoni Halgazdálkodási Zrt.

Ipar:

Siófok jó közlekedésének (vasút, M7 autópálya) és infrastruktúrájának köszönhetően vonzó az ipar számára. A város határában kialakított 21 hektáros területen (Adria park) működik a Kőolajvezetéképítő Rt. utódja, az OT Industries Zrt. és a Kapos Volán Zrt. utóda, a Dél-dunántúli Közlekedési Központ Zrt. A legnagyobb ipari vállalkozások közül a legjelentősebb az FGSZ Földgázszállító Zrt., a korábban már említett OT Industries – KVV Kivitelező Zrt., valamint a mezőgazdasági gyümölcstermesztést is döntően meghatározó Sió Eckes Kft. A norvég kábelgyártó Kongsberg Automotive mellett jelentős vállalkozás a műanyagiparban működő Kaona Plastic Kft. Siófok a székhelye a Somogy Rehabnak (magyar írószergyártó), a magyar alumínium sátorgyártónak, az Alutentnek, a TBG Interbetonnak (a mexikói Cemex része) és a magyar műanyaggyártónak. Emellett számos kis- és középvállalkozás működik.

Siófokon található a Bahart (Balatoni Hajózási Zrt.) központja is, amely a Balaton körüli 11 vitorlásokikötő (Balatonföldvár, Balatonszemes, Balatonlelle, Balatonboglár, Fonyód, Szigliget, Badacsony, Balatonfüred, Csupak, Alsóörs és Siófok) tulajdonosa és üzemeltetője, valamint menetrend szerinti hajóutak, kompok, vízi taxik szolgáltatója és regatták szervezője.

A város maga is fontosnak tartja az újabb cégek, ágazatok bevonását, a potenciális befektetők közül is egyre többen érzik úgy, hogy a déli Balaton part fővárosa egyre vonzóbb lehetőségeket biztosít számukra.

A vállalkozások gazdasági ágak szerinti megoszlásában látható a szolgáltatások jelentős súlya.

Siófok legtöbb vállalkozása a szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás területén működik. A város turisztikai kínálata jelentősen átalakult a rendszerváltozást követően: a külföldiek visszaeső számát a belföldi turizmus kompenzálta, a magasabb igények miatt 4 csillagos szállodák épültek, a meglévők pedig fejlesztésre kerültek. Bővült a város programkínálata, elmaradt azonban a közösségi infrastruktúra fejlesztése. A turisztikai ágazat mellett az utóbbi években jelentősen fejlődtek az egészségügyi szolgáltatások. A szakterületi szolgáltatók mellett komplex szolgáltatást nyújtók is megjelentek.

Siófok fejlesztésekor két jelentős kockázati tényezővel kell számolni. Az egyik a Balatonra hosszú évtizedek óta jellemző erős szezonálisitás. Ezt az állapotot a város egyrészt a turisztikai termékpaletta szélesítésével (rendezvények, programok, aktív turizmus), másrészt az ipari tevékenységek bevonásával igyekszik orvosolni.

Az utóbbi évek szélsőséges időjárása miatt ugyanakkor azzal is számolni kell, hogy az eddig viszonylag stabilnak számító nyári 2-3 hónap jelentősen lerövidül. A városnak arra is fel kell készülni, hogy a turisták a több, de rövidebb utazásokat preferálják az 1-3 hetes nyaralással szemben, főleg belföldön. Mindez a szezon további rövidüléséhez vezethet, hiszen az ősztől nyár elejéig tartó időszakban önmagában a Balaton a zárva tartó üzleteivel nem jelent valós turisztikai desztinációt.

A másik problémakör a buliturizmus, amely mára – főleg a fiatalok körében – egyet jelent Siófokkal. Ez a „bélyeg” elriaszthatja a családos vagy nyugodt pihenésre vágyó turistákat és a helyi lakosokkal is konfliktushelyzetet teremthet. Az utóbbi időben ugyanakkor a közelség okán Siófoknak konkurenciát jelentenek egyes Velencei-tó körüli települések (Agárd, Velence stb.), melyek egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek a fővárosi fiatalok körében.

A város azonban már régóta nemcsak nyaralások célpontjaként, hanem wellness-szolgáltatásokban és a konferenciaturizmusban is erős desztinációként jelenik meg a hazai utazási térképen.

A koronavírus-járvány válogatás nélkül a gazdaság minden ágazatát megrázta. A turisztikai szektor az elsők közé sorolható az országban, ahol igen drasztikus visszaesés következett be. Az ágazat rendkívül érzékeny és egyből megérzi a változásokat, azonban szerencsére gyorsan és rugalmasan reagál azokra, így remélhetőleg a vírustól való kilábalás során ez előnyt jelenthet

majd, és a válság kilábalásában is segítség lehet. 2020 augusztusához képest 2021-ben 2,7%-kal nőtt a Siófokon eltöltött vendégéjszakák száma.

A 2019-es „békeévhez” képest a pandémia sújtotta 2020-as esztendő augusztusi hónapjában is jobb számokat produkált Siófok turizmusa, s ezt 2021-ben tovább sikerült javítani. A siófoki önkormányzati adóhivatal összesítése szerint (ez az adat a kereskedelmi és magán szálláshelyek vendégforgalmát is tartalmazza) 2021 nyolcadik hónapjában 382.747 vendégéjszakát tölthettek el a turisták Siófokon, s ez 2,7%-kal haladja meg az előző év augusztusit. A nyár három hónapjában 2021-ben 796.000, tavaly 714.000, 2019-ben 829.000 vendégéjszakát „produkált” Siófok. Az év első nyolc hónapjának számait összeadva pedig azt láthatjuk, hogy 2021-ben 7,3%-os az emelkedés a tavalyi év első nyolc hónapjához képest.

Bár a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) majd csak hónapok múlva adja ki az összes szálláshely településekre lebontott adatait, a Szallas.hu internetes szállásközvetítő portál idén is azt regisztrálta, hogy siófoki szálláshelyet kerestek a legtöbben a nyári hónapokban idehaza, toplistájukon megelőzve Budapestet, Hajdúszoboszlót, Egert, Balatonfüredet és Hévízt.

A koronavírus-járvány mellett a jövő nagy kihívása a klímaváltozás, környezetünk védelme, a fenntartható fejlődés, átváltás a fenntartható életmódra. Intézményünk is igyekszik érvényesíteni a „zöld könyvtár” elveit, amely egyszerre jelenti a szemléletet, az intézményt, az épületet, az állományt és a szolgáltatásokat is.

7.1.4. Társadalom

A város lakossága, az intézmény- és az infrastruktúra-hálózat által is kezelhető, egészséges léptékben növekszik.

Siófok élhető, magas színvonalú infrastruktúrával és közszolgáltatásokkal rendelkező, hagyományaira támaszkodó, de programjaiban megújulni tudó város. A jó életminőség megmutatkozik a közösségi kapcsolatokban, az itt élők nyitottak egymásra és nyitottak a helyi értékeken alapuló megújuló attrakciókra mind a kultúra, mind pedig a rekreáció terén. A város minden korosztály számára jó minőségű ellátásokat biztosít az oktatási, egészségügyi, szociális, kulturális és infrastrukturális területen egyaránt.

Siófok lakónépessége 2011. január 1-jén 25.045 fő volt, ami Somogy megye össznépességének 14,9%-át tette ki. A város Somogy megye második legsűrűbben lakott települése, abban az évben az 1 km²-en lakók száma, átlagosan 200,9 fő volt.

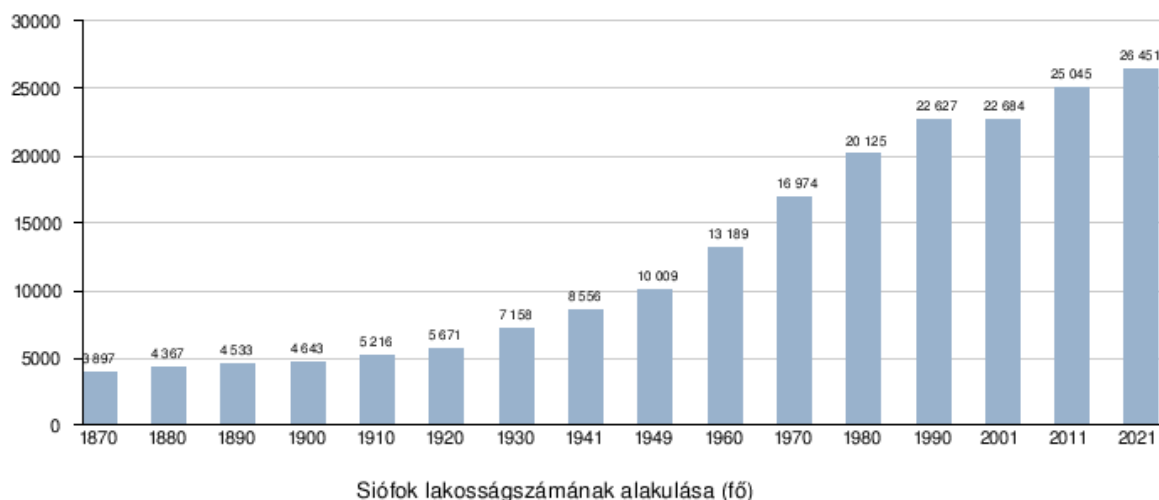
A népesség korösszetétele kedvezőtlen. A 2011-es év elején a 19 évesnél fiatalabbak népességben belüli súlya 18%, a 60 éven felülieké 26% volt. A nemek aránya kedvezőtlen,

ugyanis ezer férfira 1.160 nő jut. 2017-ben a férfiaknál 71,7, a nőknél 78,7 év volt a születéskor várható átlagos élettartam.

A népszámlálás adatai alapján a város lakónépességének 5%-a, mintegy 1.264 személy vallotta magát valamely kisebbséghez tartozónak. Közülük német, cigány és román nemzetiségűnek vallották magukat a legtöbben.

A 20. század második felétől Siófok lakossága fokozatosan növekszik. Népeségnövekedése az 1950-es években felgyorsult a szocializmus évei alatt. Az urbanizáció a második világháború után felgyorsuló hatású volt, többek közt ennek eredményeképpen a város lakossága megkétszereződött. A legtöbben 2011-ben éltek a városban, 25.045-en. Az utolsó 2011-es népszámlálás alapján, soha nem éltek még ennyien Siófokon, mint 2011-ben.

A 2011-es népszámlálási adatok szerint a magukat vallási közösséghez tartozónak valló siófokiak túlnyomó többsége római katolikusnak tartja magát. Emellett jelentős egyház a városban még a református és az evangélikus.

Siófok lakosságának alakulása (fő)

A városban több mint 200 siófoki civil szervezet működik, főként a kultúra, sport és szociális területen. Többségük saját vagyonnal nem rendelkezik, hálózatosodási szintjük alacsony.

Az önkormányzat a nonprofit szervezetek számára civil házat működtet, és a város intézményeiben – így a könyvtárban is – otthonra találnak a civilek programjai. 2021-ben kialakításra került a Senior Kuckó, ami nemcsak a nyugdíjasok együttlétét szolgálja majd, hanem a helyi civil szervezetek és más közösségek számára is kínál lehetőségeket. A Senior Kuckó a Kálmán Imre Művelődési Központoz tartozik.

A közösségek közül többel jó kapcsolatot ápol intézményünk. Több együttműködési megállapodást kötöttünk, amely kiterjed a közös programok szervezésére, helyszín biztosítására.

A lakosság képzettségi szintje magasabb az országos átlagnál. A 2011. évi adatok alapján a legfeljebb 8 általános iskolai végzettségűek aránya Siófokon 20,6%, míg az országos átlag 25%. Az érettségivel rendelkezők aránya 32%, az országos átlag 27,5%. A szakképzettek számaránya 19,8%, az országos átlag 19,5%. A lakosság 17,4%-a rendelkezik főiskolai, egyetemi oklevéllel, míg országosan 15,5%. 2014-ben országosan 6% volt a nyilvántartott álláskeresők aránya, Siófokon ez 6,6% volt. Közülük az alacsony iskolai végzettségűek (29,2%, 2013.) és a 25 év alattiak (14,9%, 2013.) aránya az országos átlag alatt (alacsonyiskolai végzettségűek: 39,7%, 25 év alattiak: 16,4%; 2013.) maradt.

A foglalkoztatási helyzetet jól jellemzi a városból más településekre ingázó (eljáró) foglalkoztatottak aránya. 2011-ben a Siófokon élő foglalkoztatottak 17,4%-a ingázott máshová, ami alacsonyabb az országos átlagnál (34,5%). Siófokon a nyári idegenforgalom miatt szezonális munkanélküliség van. Siófokon 2001-2013 között közel 122%-al emelkedett az egy lakosra jutó nettó jövedelem, amelynek eredményeképpen 2013-ban a lakosság személyenként nettó 724.230 forint évi jövedelmet realizálhatott. Ez magasabb volt mind az országos, mind a megyei, mind a járási átlagnál.

Szociális ellátás:

Siófok Város Gondozási Központja 1998 óta működik Siófokon. Alaptevékenysége elsősorban Siófok város lakói részére komplex személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás biztosítása. A személyes gondoskodás keretében általános és szakosított ellátási formák igénybevétele is biztosított. Siófokon a családgondozási és gyermekjóléti feladatokat Siófok Gondozási Központjához tartozó családgondozó és a Védőnői szolgálat látja el.

Siófokon az önkormányzat mellett a **Máltai Szeretetszolgálat** és a **Ferences Szegénygondozó Nővérek Közössége** végez szociális szolgáltatást. A Máltai Szeretetszolgálat a szegény családok támogatása és az adománygyűjtés mellett részt vállal a fogyatékkal élők nappali ellátásában és idősök otthonát is működtet. A Ferences Szegény Gondozó Nővérek Közössége a hajléktalanok számára szervezett ételosztás mellett az idősök és a betegek ápolásában segít.

Mindkét intézménnyel jó a kapcsolata könyvtárunknak. A Máltai Szeretetszolgálat nappali ellátásában részt vevők rendszeresen ellátogattak könyvtárunkba, de az idősök közül is többeket olvasóink között tudhatunk, míg a Ferences Szegénygondozó Nővérekkel más jellegű az együttműködésünk, melyet a jövőben szeretnénk megújítani.

Az esélyegyenlőség biztosítására Siófok a 2020-2025-ös időszakra vonatkozóan **Helyi Esélyegyenlőségi Programot (HEP)** készített. Ennek célja, hogy Siófok olyan település legyen, ahol érvényesül az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés Siófok városban senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Siófok Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- a szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A **romák** aránya a lakosságon belüli számarányhoz (1,7%) képest felülreprezentált a szociális ellátórendszerben. Fejlesztési lehetőségek: pontosabb adatok gyűjtése a roma lakosságról; romák foglalkoztatása önkormányzati intézményekben; a közművelődési intézmények programkínálatában romaelemek megjelenítése; egészségügyi szűrővizsgálatok, egészségvédelmi ismeretek terjesztése; az önkormányzati segélyezési gyakorlatban kiemelt figyelmet fordítani az alultáplált gyerekek családjainak támogatására.

A településen **fogyatékossgal élő személyek** érdekében a társadalom valamennyi területén érvényesítendő elvek: fogyatékos személyt nem érhet hátrányos megkülönböztetés, nem részesülhet ránézve sérelmes elbírálásban, kirekesztésben, fogyatékosága miatt nem lehet korlátozott a más emberek számára elérhető közjavakhoz való hozzáférésben.

A fogyatékos gyermekek számára a Beszédes J. Általános Iskolában speciális tagozat is működik.

2006-ban kezdte meg működését Siófokon a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza Fogyatékkal Élők Nappali Intézménye. Az intézmény célja, feladata a keresztényi értékrend közvetítése mellett, az intézményben zajló programok lehetőség szerinti folyamatos bővítése, valamint a fogyatékkal élők közösségi életének, integrációjának elősegítése.

Több civil szervezet tevékenykedik a városban a fogyatékkal élők megsegítésére:

- Látássérültek Siófoki Regionális Egyesülete, Vakok Gyengénlátók Látásfogyatékosok Siófoki Körzeti Egyesülete
- Magyar Cukorbetegek Siófoki Egyesülete
- Vesebetegek Egyesülete
- Mozgáskorlátozottak Somogy megyei egyesülete Siófoki csoport
- Autisták Rehabilitációjáért, Oktatásáért és Neveléséért Siófoki Egyesület: ARON.

A hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatásában, az információhoz való szabad hozzáférés segítségével intézményünkre feladatok várnak.

A **turizmus** is hatással van a könyvtárhasználati szokásokra. A nyaralók kényelmét szolgálja a strandkönyvtár. Közülük sokan időszakosan (tavasztól őszig a városban tartózkodnak) növelik a könyvtár forgalmát, a gyermekek számára tartott foglalkozásokra, programokra ebben az időszakban jelentős igény mutatkozik.

A helyi lakosság munkavállalása az idegenforgalmi szezonban fokozott mértékű. Az aktív lakosság jelentős része túlórázik, több munkahellyel is rendelkezik, a könyvtárhasználatra alig jut idejük. Az iskolások körében is megfigyelhető, hogy le vannak terhelve, egyre kevesebb a szabad idejük. Ugyanakkor az oktatási intézményekkel, óvodáktól a középiskoláig jó a könyvtár kapcsolata. Gyakoriak a könyvtárhasználati, olvasásnépszerűsítő foglalkozások, egyéb programok. A középiskolások szívesen választják közösségi szolgálatuk helyszínéül az intézményt.

Az alacsonyabb jövedelműek számára kulturális igényeinek kielégítésében, olvasmányélmények szerzésében nyújt segítséget a könyvtár.

Megfigyelhető az a tendencia, hogy fokozódik az igény a **helyi értékek** megismerésére, összegyűjtésére, a hagyományok megőrzésére. Intézményünk a gyűjtésben, megőrzésben, feltárásban, az információk hozzáférhetővé tételében, az ehhez kapcsolódó kulturális és közösségi programok szervezésében is kezdeményező szerepet vállal intézményünk.

A könyvtár használóinak köre tehát rendkívül differenciált: képviselteti magát minden társadalmi réteg. Viszont megváltozott az életmód, az életminőségben is megmutatkoznak a külső hatások. A digitális technológia térhódítása, a ránk zúduló információtömeg a társadalomra is hatást gyakorol, az emberi kapcsolatok átértékelődnek.

A társadalom elvárása, hogy tagjai képesek legyenek megújulásra, emiatt nélkülözhetetlenné vált az élethosszig tartó tanulás, az önképzés előtérbe kerülnek az speciális ismeretek

megszerzése. Mindezek az elvárások a könyvtárakat is kihívások elé állítják, sok feladatot, de egyúttal lehetőséget is jelentenek.

2020 első hat hónapja visszavonhatatlanul megváltoztatta életünket: a koronavírus-járvány alapvetően írta át mindennapjainkat: munkavégzésünket, szabadidőnk eltöltését. A könyvtárak, így a BRTK Könyvtár életét is a 2021-es évben – hasonlóan a megelőző évhez – a járvány határozta meg. Elsődleges célunk volt, hogy az olvasóinkkal a kapcsolatot meg tudjuk őrizni, a szolgáltatásokat – ha új formájukban is – működtetni tudjuk. Új ötletekkel, az online tér maximális kihasználásával a meglévő szolgáltatásainkat a helyzethez alakítottuk és működtettük tovább. Online kölcsönzési lehetőséget, könyvcsomag összeállítását egyre többen vették igénybe. Részben online katalógusunkból választva, részben e-mailben elküldött listák, tematikus kérések vagy telefonos megkeresések alapján kerültek összeállításra könyvcsomagok. Ugyanakkor az olvasók, érdeklődők, kutatók már a zárva tartás alatt megkeresték könyvtárunkat irodalomkutatást, tájékoztatást kérve.

Fenntarthatóság:

A város kidolgozta fenntarthatósággal kapcsolatos koncepcióját, klímastratégiáját.

A megfogalmazott értékekhez a könyvtár is kapcsolódik, hisz kiemelt célként kezeli a zöld könyvtár megvalósítását.

Siófok környezeti politikájának összegzése: „Siófok a Balaton legnagyobb üdülővárosa, ezért kiemelkedő jelentőségű a hivatalhoz tartozó közszolgálati feladatok magas minőségű ellátása. A Közös Önkormányzati Hivatal környezeti politikája általános céljaként jelöli meg a lakosság életkörülményeinek, környezetének és életfeltételeinek folyamatos javítását. Szem előtt tartva a természetes környezet megőrzését, a gazdasági növekedés és a környezetvédelem összhangjának megteremtését célzó fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődés szemléletét. Ezen meggyőződésből adódó konkrét céljai:

- a környezet és természet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtásának biztosítása, a kapcsolódó hatósági feladatok ellátása,
- tevékenysége során folyamatosan törekszik az önkormányzat és a környezeti teljesítményének fejlesztésére, anyag és energiatakarékos megoldások alkalmazására;
- a szennyezés és a környezeti ártalmak megelőzése, csökkentése és megszüntetése (illegális hulladékok felszámolása, szelektív hulladékgyűjtési rendszer továbbfejlesztése stb.);
- a természeti erőforrások ésszerű használatának biztosítása (pl.: napenergia hasznosítása, a rendelkezésünkre álló villamos és földgáz vagy egyéb energiatakarékos felhasználása);

- a fejlődés minőségi követelményeknek megfelelő irányítása, különösen az élet- és munkakörülmények javításával;
- a környezeti szempontok figyelembevétele a várostervezésben és a földhasznosításban (a városi zöldfelületek növelése, vegyi szúnyogirtás helyett biológiai módszer alkalmazása stb.);
- környezeti problémák közös megoldásának keresése a lakossággal, vállalkozásokkal egyéb hazai vagy nemzetközi szervezetekkel. és ezek folyamatos tájékoztatása;
- az emberi egészség védelméhez való hozzájárulás (pl.: városi közlekedés szervezésében környezetvédelmi szempontok figyelembe vétele).

A *Siófok Város Klímastratégiája, 2018-2022* határozza meg, mit kíván tenni a település a klímaváltozás hatásainak csökkentésére: „Siófok a Balaton-part legnagyobb városaként vállalja a felelősséget a település klímaváltozáshoz való hozzájárulásában, és a fenntartható fejlődés útjára lépve átgondolt fejlesztési tervekkel, az öko- és szelíd turizmusban rejlő lehetőségek kihasználásával és a racionális fogyasztás értékeinek felvállalásával kíván tenni a klímaváltozás ellen.”

7.1.5. Technológia

A 21. század egyik legfontosabb forrása az információ. Az infokommunikációs technológia gyors fejlődése és terjedése, az egyre növekvő és egyre összetettebb információ iránti igény a könyvtárakat is folyamatos fejlődésre és megújulásra készíti, egyre több feladatot róva az intézményekre.

Igényként merül fel a jól előkészített és elemzett információhoz való hozzáférés biztosítása. Társadalmi igényként és kormányzati célként is megfogalmazódik a digitális írástudás támogatása, fejlesztése, az elektronikus ügyintézés segítése, az aktív szerepvállalás lehetőségének keresése.

Intézményünk is törekszik a technológia folyamatos fejlesztésére, a legkorszerűbb eszközök beszerzésére, a munkatársak tudásának bővítésére, továbbképzésére.

Az elmúlt időszak legnagyobb kihívása az információs technológia hihetetlen fejlődése, az internetelés és azon keresztül való kommunikálás tömegessé válása, az e-dokumentumok megjelenése, gyors elterjedése.

A szélessávú internet elterjedésével, a mobil kommunikációs eszközök megjelenésével a digitális írástudás gyors fejlődésével kell lépést tartani.

A háztartások számítógéppel való ellátottsága, az egyre olcsóbb internetelérés, a mobil eszközök elterjedése és ugrásszerű fejlődése a könyvtárak szerepének változását is eredményezi.

A használók otthonról is gyorsan érnek el tartalmakat a világhálón, az e-dokumentumok nagy számban tölthetők le a világhálóról. Míg 5-6 évvel ezelőtt a könyvtárak keresett szolgáltatása volt az internethasználat, az igény erre már szinte megszűnt, de megjelent az a használói réteg, aki saját mobil eszközén veszi igénybe a könyvtár internethálózatát. Megnőtt az igény a távrolól, időkorlát nélkül, azonnal elérhető információk iránt. Fontos szerep jut a mobil eszközökre optimalizált változatoknak, illetve a vakok és gyengénlátók számára kifejlesztett akadálymentes verzióknak.

Ebben a gyors változásban a könyvtáraknak meg kell találniuk saját helyüket, szerepüket. A könyvtárak ezért digitalizálják a gyűjteményükben levő kulturális tartalmakat, részben saját, belső hálózaton, más tartalmakhoz pedig online módon biztosítva a hozzáférést. Az e-bookok kiadása és vásárlási forgalma ugrásszerűen növekszik, a könyvtárak előtt álló feladat az e-dokumentumok beszerzése és a kölcsönzés megoldása. A könyvtárak közötti dokumentumcserében a jövőben az elektronikus formák kerülnek előtérbe.

Minderre a könyvtáraknak megfelelő technikai eszközök beszerzésével, a munkatársak képzésével és új szolgáltatásstratégiával kell felkészülniük. A könyvtári szolgáltatások megjelennek a világhálón, a 24 órás elérés, a tartalmak folyamatos frissítése használói elvárás, akárcsak a könyvtári honlapok tartalmának okostelefonokon való elérése.

Az integrált könyvtári rendszerekkel megvalósult a könyvtári munkafolyamatok gépesítése és az online elérésű katalógusok szinte azonnali frissítése. A könyvtári munkát egyéb technikai berendezések is segítik, mint a vonalkódyomtatók és -leolvasók, a lopásgátló berendezések (biztonsági kapu, kamerarendszer), fénymásolók, nyomtatók, lapszkennerek.

A hátrányos helyzetű, speciális igényekkel bíró emberek számára is kínál a könyvtár a használatot megkönnyítő technikai eszközöket: Braille-olvasó, képernyő-felolvasó szoftverek.

Az informatikai szolgáltatások mellett különböző irodai szolgáltatások is igény van. Az ehhez szükséges eszközök karbantartása, szükség szerinti fejlesztése, a szakismeret biztosítása és ezek anyagi fedezetének megteremtése folyamatos feladat.

7.1.6. Jog

A könyvtár működését a vonatkozó hatályos jogszabályok (törvények, rendeletek, helyi rendeletek stb.) mellett az intézmény által létrehozott belső szabályzatok határozzák meg.

A könyvtárak működésének jelenlegi jogi szabályozása a rendszerváltást követően történt meg. Az 1997. évi CXL törvény nyilvános könyvtári ellátásról szóló része a fő irányok tekintetében jól leszabályozta a könyvtárak működését, feladatait, fenntartását, finanszírozását és együttműködését. A törvényhez számos jogszabály született, amely részletekbe menően szabályozta, pontosította a működést.

Az eltelt időszakot a könyvtári jogszabályok változása, új rendeletek megjelenése jellemezte, és várhatóan a jövőben is folytatódni fog ez a tendencia. Módosult az 1997. évi CXL. törvény (Kulturális törvény), és ennek vonzataként több, a könyvtárak működését befolyásoló rendelet is. A változások érintik a könyvtár alapidokumentumait is, és további plusz feladatot jelentenek a könyvtárnak.

A jogi környezetben sajnos nem változott az igényeknek megfelelően a közalkalmazotti bértábla. A kormányzat a garantált bérminimumhoz kötődő jövedelemnövelő rendelete szinte összeszorta a közalkalmazotti bértábla szerinti fizetéseket, a rendszer nem ismeri el a magasabb szakmai képzettséget, és ezen a kulturális illetménypótlék bevezetése sem változtatott. 2020-ban a közalkalmazotti jogviszony átalakult, a dolgozók a Munka Törvénykönyve hatálya alá kerültek. A könyvtárak szakmai működését a kulturális tárca szabályozza, és a szakfelügyelet keretében ellenőrzi a jogszabályok, szakmai követelmények betartását.

A fontosabb jogszabályok a következők:

- Magyarország Alaptörvénye. 2011. április 25.
- 2011. évi CLXXXIX törvény Magyarország helyi önkormányzatairól
- 2011. évi CXL törvény a nemzeti köznevelésről
- 1997. évi CXL törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről
- 1999. évi LXXVI törvény szerzői jogról
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 6/2001. (I. 17.) Korm. rendelet a könyvtárhasználókat megillető egyes kedvezményekről
- 14/2001. (VII. 5.) NKÖM rendelet a könyvtári szakfelügyeletről
- 22/2005. (VII.18.) NKÖM rendelet a muzeális könyvtári dokumentumok kezelésével •
- 3/1975. (VIII.17.) KMPM együttes rendelet a könyvtári állomány ellenőrzéséről (leltározásáról) és az állományból történő törlésről szóló szabályzat kiadásáról

- 73/2003. (V. 28.) Kormányrendelet az Országos Dokumentumellátási Rendszerről
- 120/2014. (IV. 8.) Kormányrendelet a nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről
- 1404/2017. (VI. 28.) Kormányhatározat a Digitális Nemzet Fejlesztési Program megvalósítása során elkészült Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégiáról
- 379/2017 (XII. 11.) Kormányrendelet a nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről
- 33/2017. (XII. 12.) A Minősített Könyvtár cím és a Könyvtári Minőségi Díj adományozásáról
- 32/2017. (XII. 12.) EMMI rendelet a kulturális szakemberek továbbképzéséről

7.2. SWOT-elemzés

7.2.1. Erősségek

- Minőségelvű szemlélet
- Vezetői elköteleződés
- Munkatársak kvalitásai: felkészültség, szakmai elkötelezettség, hivatástudat, udvariasság, segítőkészség, kreativitás, innovatív gondolkodás, számos területen jó csapatmunka
- Közösségi programok munkatársainknak (közös ünneplések, heti jóga könyvtárosoknak)
- Jó munkakörülmények, családbarát munkahely
- Továbbképzési lehetőség
- Tapasztalatcsere más könyvtárakkal
- Barátságos (családias) kapcsolat az olvasókkal, egyéb partnerekkel
- Olvasóközpontú, empatikus olvasószolgálat
- Szociális érzékenység
- Olvasói, használói elégedettség
- Olvasói kezdeményezések befogadása
- 24 órában elérhető szolgáltatások
- Olvasóbarát térítési díjak
- Használóbarát nyitvatartás
- Bababarát könyvtár (baba-mama szoba; „babakocsi-parkoló” a gyermekrészeleg)
- Új, akadálymentesített könyvtárépület
- Jól felszerelt, bővíthető előadóterem
- Kiállítóterek kialakítása

- Intézmény központi elhelyezkedése, jó megközelíthetőség
- Tiszta, rendezett környezet
- Fenntartói támogatás, jó kapcsolat a fenntartóval
- Sikeres pályázatok
- Állomány nagysága, összetétele, megfelelően gyarapított gyűjtemény
- Nava-pont
- Arcanum adatbázis elérhetőség
- Szeparált kutatóhelyiség
- Változatos, gazdag programkínálat
- Jó kapcsolat az oktatási intézményekkel, civil szervezetekkel
- Együttműködési megállapodások szervezetekkel, intézményekkel
- Helyet biztosítunk civil kezdeményezéseknek, programoknak, kluboknak (Életkezdet Alapítvány Anyakör kéthetente, évente egyszer Születés hete, Rejtvényfejtők Klubja, Irodalombarátok Köre, gyermekjóga stb.)
- Az intézményt szívesen választják a közösségi munka letöltésére a diákok
- A Kálmán Imre Emlékház adta lehetőségek kulturális programokra, programkínálatának bővülése, további kiállítóterek

7.2.2. Gyengeségeink

- Humán erőforrás hiánya
- Önképzés hiánya
- A kollégák nagy része nem beszél idegen nyelveket
- Rugalmatlanság, esetenkénti önállótlanóság
- Állandó rendszergazda hiánya
- Belső kommunikáció hiányosságai
- Időhiány
- Túlterheltség, egyenetlen terhelés
- Szétaprózódás a feladatok terén
- Csökkenő olvasószám (általános tendencia, előregedés, időhiány, otthoni internethasználat)
- Statisztikák nem megfelelő vezetése
- Corvina IKR nem teljes körű kihasználása
- Rendezvények iránti csökkenő érdeklődés, a fiatalabb és a középkorú korosztály nem képviselteti magát a felnőtt rendezvényeken
- Elektronikus dokumentumok közzétételének nehézségei
- Nincs házhozzállítás

- Fogyatkozó napilap- és folyóiratkínálat
- Gyermekrészleg nincs teljesen elszeparálva a felnőttrésztől, a gyermekszivály időnként zavaró
- Hírlapolvasó elhelyezkedése (a könyvtáros nem lát rá)
- Nincs ruhatáros
- Az informatikai részleg a galérián helyezkedik el, messze van az olvasószolgálatot teljesítő munkatársaktól
- Nyílászárók állapota
- Parkoló hiánya
- Helyhiány, raktározási gondok
- Az állomány kisebb része helyezhető csak szabadpolcra, friss irodalom is kerül a raktárba
- Az emlékház csak részben akadálymentesített
- Az emlékház felújításának szükségessége, forráshiány, épület rossz állapota
- Az emlékház csak részben klimatizált
- Marketingkommunikációs lehetőségeink korlátozottsága
- Szponzoráció hiánya
- A városban kevés a könyvtárhoz és az emlékházhoz vezető eligazító tábla

7.2.3. Lehetőségek

- A fenntartó támogatásának növekedése
- A település idegenforgalmi szerepének erősítése, kihasználása
- Turisztikai szerepvállalás, turisztikai lehetőségek kihasználása, strandkönyvtár működtetése
- A könyvtár és az emlékház funkciói kiegészíthetik egymást
- A könyvtár központi elhelyezkedésének kihasználása
- Könyvtári kiállítótér, speciális könyvtári terek létrehozása, bővítése
- Új szolgáltatások bevezetése, innováció
- Közösségi térként való működés előtérbe hozása
- Könyvtárat még nem használók megnyerése
- 24 órában elérhető szolgáltatások bővítése
- Mobilapplikáció (katalógushoz, nyitvatartáshoz, fontos információkhoz, programokhoz)
- Új honlap létrehozása és bővebb, interaktív tartalommal való feltöltése
- Digitalizáció, digitális tartalomszolgáltatás
- Elektronikus tartalmak tartós megőrzése, feltárása, hozzáférhetővé tétele

- Virtuális közösségi terekben való megjelenés
- E-dokumentumok, adatbázisok
- Környezettudatosság, fenntarthatóság fejlesztése
- Közösségi szolgálat támogatása
- Diákmunka igénybevétele a nyári időszakra
- Önkéntes munka igénybevétele, önkéntes programok, projektek megvalósítása
- Helytörténelmi gyűjtemény bővítése, hagyatékok beszerzése, feldolgozása és közzététele
- Kapcsolat kiépítése az országos történelmi kutatóintézetekkel, levéltárakkal és egyes szakmúzeumokkal
- Új partnerek keresése, további együttműködések megvalósítása
- Támogatók, szponzorok szerzése
- Pályázatok figyelemmel kísérése és kihasználásra
- Saját kiadványok készítése

7.2.4. Veszélyek

- Verseny a kulturális piacon (nagy a túlkínálat, rengeteg a program)
- A könyvtárszakma társadalmi megítélése csökkent
- Kedvezőtlen jogszabályváltozások
- Nincs országos könyvtári stratégia
- Szakmaelhagyás
- Alacsony bérezés, bérfeszültség
- Leterheltség, időhiány
- Nem vagyunk benn a közfeladatot ellátók körében, kikerülés a közalkalmazotti státuszról
- Kulturális közfoglalkoztatás: kevés az alkalmas szakember
- Öregedő társadalom, ennek következtében csökken aktív könyvtárhasználói célcsoport
- Középiskolások, fiatal felnőttek könyvtárhasználata egyre csökken
- Csökken a beiratkozott olvasók száma
- Rohamosan változó olvasói igények
- A viselkedési kultúra negatív irányba történő változása
- Pandémia, egészségügyi kockázat
- Költségvetés csökkenése, a finanszírozás nem követi az inflációt
- Növekvő dokumentumárak és működési költségek
- Pályázati lehetőségek hiánya

- Nehéz lépést tartani a technológiai fejlődéssel, a technikai eszközök gyors elavulása
- Az elektronikus tartalmak megóvásának nehézségei
- Az internetes torrentoldalak segítségével egyszerű az illegális letöltés
- Digitális szakadék

8. ÁTFOGÓ CÉLOK

Önkormányzati fenntartású intézményünk elkötelezett az Alaptörvényben rögzített alapelvek iránt. Alapfeladatainkat a törvényben (1997. évi CXL. törvény) megfogalmazott elvárások szerint látjuk el.

„Az információs társadalom és a demokratikus jogállam működésének alapfeltétele a könyvtári rendszer, amelyen keresztül az információk szabadon, bárki számára hozzáférhetőek. A könyvtári ellátás fenntartása és fejlesztése az állampolgárok és a társadalom egésze szempontjából szükséges, a könyvtári és információs szolgáltatás állami fenntartása stratégiai jelentőségű. A könyvtári rendszernek az állampolgárok érdekeit kell szolgálnia.” (1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről).

A Balatoni Regionális Történeti Kutatóintézet, Könyvtár és Kálmán Imre Emlékház elkötelezte magát a PDCA alapelvein alapuló minőségirányítási rendszer mellett.

Intézményünk tevékenységét meghatározza:

- küldetésnyilatkozata,
- jövőképe,
- minőségpolitikai nyilatkozata,
- szervezeti értékrendje,
- éves munkatervei és
- Szervezeti és Működési Szabályzata.

Szakmai fejlesztéseinknél figyelembe vesszük:

- a törvényben rögzített alapfeladatainkat,
- a kommunikációs tervben meghatározott célcsoportjaink igényeit és elvárásait,
- a MIT javaslatait,
- országos és helyi kulturális, települési és egyéb stratégiákat.

Tevékenységünkkel, könyvtári és muzeális szolgáltatásainkkal, állományunk fejlesztésével, társadalmi szerepvállalásunkkal, partnerkapcsolatainkkal, technológiai és szakmai hátterünkkel mind-mind az intézményünkkel szemben támasztott 21. századi elvárásoknak igyekszünk megfelelni.

A helyi egyesületekkel, civil szervezetekkel, intézményekkel, cégekkel, magánszemélyekkel kiépített partnerkapcsolataink mind-mind a közösség érdekeit szolgálják.

Kiemelt kulcsterületek:

- Partnerkapcsolatok
- Helytörténet
- Turizmus
- Megfelelés a 21. századi elvárásoknak
- Minőségirányítás

8.1. Partnerkapcsolatok

Intézményünk hosszú évtizedek óta bekapcsolódik a helyi, regionális kulturális életbe érték- és információközvetítőként: gyűjteményével, szolgáltatásaival és szakmai közreműködésével. Kiváló a kapcsolatunk az egyházi és civil szervezetekkel, az oktatási és kulturális intézményekkel, valamint a támogató szervezetekkel. Céljaink között szerepel, hogy a helyi társadalom és a könyvtáros szakma is megismerje szakmai tevékenységünket.

Beavatkozások:

- Könyvtárhasználók:
 - folyamatos elégedettség- és igényfelmérések
 - meglévő könyvtárhasználóink megtartása a felmérések által kapott eredmények segítségével
- Potenciális könyvtárhasználók és múzeumlátogatók bevonása (könyvtár, múzeum)
- Oktatási intézmények (tanárok, diákok):
 - a koronavírus miatt visszaszorult látogatások számának emelése, régi és új foglalkozások meghirdetése, a pedagógusok ismételt megkeresése
- Egyházi és civil szervezetekkel való együttműködések kiépítése, segítségükkel a közösségi tér és a könyvtárhasználat népszerűsítése
- Jó kapcsolatok kiépítése, megtartása minden egyéb partnerrel
- Új együttműködési lehetőségek keresése
- Igény esetén szakmai gyakorlati helyszín biztosítása

- Helyi önkéntesek bevonása az intézmény tevékenységébe
- Közösségi szolgálati helyszín, diákmunka biztosításának lehetősége
- Aktívabb részvétel a szakmai szervezetek munkájában
- Részvétel a helyi kulturális munkacsoportok munkájában, a helyi kulturális stratégia kialakításában

8.2. Helytörténet:

Helyismereti gyűjteményünk a könyvtár egyik igen értékes állományrésze, hiszen településünk, lakóhelyünk múltját, de egyben jelenét is hordozza. A gyűjteményszervezésnél elsőrendű követelménynek tartjuk a minél teljesebb, pontosabb tájékoztatást biztosító gazdag, feltárt és hozzáférhető gyűjtemény létrehozását, közkinccsé tételét. Célunk kettős: feltárva megőrizni a helyismereti dokumentumokat, és egyben kielégíteni a helyismereti kutatások során fellépő igényeket.

Feladatunk továbbá az intézményünkhöz forduló kutatók munkájának segítése, igény esetén együttműködési megállapodás kötése velük, valamint kutatómunka végzése belföldön és külföldön (könyvtárakban, levéltárakban, múzeumokban, egyéb helyeken: pl. adatbázisokban, digitalizált tartalmakban).

Napjaink könyvtári trendjeinek egyik kiemelkedő feladata a digitalizálás. Nemcsak állományvédelmi szempontból nélkülözhetetlen, hanem az elektronikus dokumentumok iránti egyre fokozódó kereslet miatt is.

A digitalizálás bizonyos szempontból segít megoldani az állomány védelmének problémáját, mely várhatóan új használói csoportokat is eredményez. Az interneten történő tartalommegosztás segíti az információáramlást, biztosítja az információhoz való szabad hozzáférést. A prioritási sorrendek felállításánál kiemelt szerep jut a helyismereti dokumentumoknak. A helyismereti tevékenység kiszélesítésével ismertségünket is növelhetjük.

A helyi közösségek igényeit figyelembe vesszük szolgáltatásaink során.

A lokálpatrióta szemléletet erősítve részt veszünk a helytörténelmi értékek, a helyi kulturális élet, művészet, irodalom stb. bemutatásában.

Terveink között szerepel a helyi kiadók, intézmények által megjelentett művek gyűjtése, lehetőleg kötelezpéldányszolgáltatás formájában.

Kiemelt figyelmet fordítunk Kálmán Imre kultuszának ápolására.

Részt veszünk a siófoki Települési Értéktár munkájában.

Beavatkozások:

- Teljes körű feltárás, a helytörténeti állományrész visszakereshetővé tétele
- Kutatás és publikálás, az eredmények széles körben történő nyilvánossá tétele
- Kutatók és helyi témában szakdolgozatot, egyéb publikációt írók segítése
- Lokálpatriotizmus:
 - aktívabban részt veszünk a helytörténeti értékek, helyi kultúra, művészet, irodalom bemutatásában,
 - teljességre törekedve gyűjtjük tovább a dokumentumokat a gyűjtőkörben meghatározott alapelvek szerint, kiemelten a helyi vonatkozású műveket, kiadványokat,
 - vetélkedőket szervezünk különböző korosztályoknak.
- Helyi identitás megőrzése
- Digitalizálási stratégia kidolgozása, a visszakereshetőség figyelembe vételével
- A helyismereti értékek, a helyismereti munka eredményeinek közkinccsé tétele a honlap és a közösségi felületek segítségével
- Gyűjtések, felhívások közzététele
- A Települési Értéktár munkájának segítése, anyagok gyűjtése
- Kálmán Imre élete, tevékenysége, művei, vele kapcsolatos szakirodalom gyűjtése, rendszerezése
- technikai eszközök fejlesztése: újak beszerzése, meglévők karbantartása

8.3. Turizmus

Siófok jelentős turisztikai központ, a Balaton nyári fővárosa („Itt kezdődik a Balaton”). Fontos a könyvtár megjelenése a turisztikai életben, de a turizmus megjelenése a könyvtár életében is.

Intézményünk szerepet vállal a magyar és a helyi kultúra terjesztésében, igyekeztünk kielégíteni a látogatók kulturális, szórakozással kapcsolatos igényeit is.

A városba csak rövid időre érkező látogatók, valamint az itt nyaralóval rendelkező – sok esetben tavasztól ősziig életvitelszerűen itt élő – vendégek számára programokat szervezünk.

A turizmushoz, idegenforgalomhoz kapcsolódó közép- és felsőfokú oktatást igyekezünk kiszolgálni szakirodalommal.

Strandkönyvtárat működtetünk.

Beavatkozások:

- Az idegen nyelvű, elsősorban szórakoztató irodalom választékának bővítése
- A könyvtárosok idegennyelv-ismeretének fejlesztése
- Nyári rendezvények szervezése
- Nyitvatartással alkalmazkodni a szezonális igényekhez
- A témában szakdolgozatot írók segítése, irodalomkutatás, a szakdolgozatok gyűjtése
- Helytörténeti ismertető anyagok turisták számára
- Brossúrák, szóróanyagok készítése
- A strandkönyvtár fejlesztése, szolgáltatásainak és infrastrukturális helyzetének javítása
- Együttműködés a helyi vendéglátó egységekkel
- A város kulturális intézményeivel összehangoljuk rendezvényeinket, melyek közös felületen jelennek meg
- Turisztikai információadás látóivalókkal, programokkal kapcsolatban

8.4. Megfelelés 21. századi elvárásoknak

ZÖLD KÖNYVTÁR:

Ahogy munkatársaink körében megjelent a fokozottabb belső igény a zöld törekvésekre, ötleteink, elképzelések egymás közötti megosztására, ezek népszerűsítésére, úgy a könyvtári trendekben is megjelentek, majd egyre fontosabbá, hangsúlyosabbá váltak a zöld szemlélettel kapcsolatos elképzelések: a fenntarthatóság, a környezettudatosság.

Beavatkozások:

- Rendkívül fontos ezen a területen is a folyamatos tájékozódás, inspirálódás, a szakmai tapasztalatcsere. Az irodákban, a teraszokon folyamatos törekvés a zöldítésre, az energiatakarékosságra, az újrahasznosításra és a szelektív hulladékgyűjtésre személyes példamutatással, illetve az online térben is törekszünk a szemléletformálásra.
- A zöld szemlélet megjelenik a gyermekkönyvtári kézműves foglalkozások során is.
- Az ökosarok állományának folyamatos bővítése
- A Corvina IKR-ben a dokumentumok rekordjain a „zöld könyvtár” tematika kiemelése
- Az új honlapon „zöld könyvtári” menüpont létrehozása
- Öko tippek, zöld jeles napok közzétételének folytatása a közösségi felületeken

- Az ökotudatos szemlélet könyvajánlókkal történő támogatása
- Zöld szakmai napok, környezetvédelmi előadások, programok, rajzpályázatok, vetélkedők, családi napok szervezése a nevelési-oktatási és egyéb intézményekkel, vállalatokkal, intézményekkel közösen, ezáltal kapcsolódva a környezettudatos iskolai neveléshez is

TECHNOLÓGIA:

Az intézmény adottságainak, finanszírozási lehetőségeinek megfelelően igyekszik alkalmazkodni az egyre gyorsuló technológiai, technikai változásokhoz; korszerű infrastruktúrával biztosítani az információhoz való hozzáférést. Az informatikai eszközök gyors avulása következtében egyre nehezebb az új fejlesztések, programok használatának beépítése és azok szolgáltatása, elengedhetetlenek a folyamatos technikai fejlesztések.

Az új technológiák megnövelik az információhoz való hozzáférést, de a hátrányos helyzetűek vagy a hiányos digitális kompetenciával rendelkezők esetében korlátozó tényezővé jelenthetnek.

Könyvtári szolgáltatásaink megjelentek a világhálón, a 24 órás elérés, a tartalmak folyamatos frissítése használói elvárás. A könyvtárakban az integrált könyvtári rendszerek segítségével megvalósult a könyvtári munkafolyamatok gépesítése és az online elérésű katalógusok szinte azonnali frissítése.

A könyvtár infrastruktúrája lehetővé teszi saját eszközök (laptop, mobiltelefon) használatát használóink körében.

A hátrányos helyzetű, speciális igényekkel bíró olvasók számára a könyvtár a használatot megkönnyítő technikai eszközöket (pl. felolvasógép) biztosít.

Beavatkozások:

- Használóink számára a digitális írástudás elsajátításának segítése, ehhez szükséges kollégáink kompetenciáinak folyamatos fejlesztése
- A kollégák támogatása a szükséges informatikai, technikai kompetenciák megszerzésében
- Új könyvtári honlap készítése
- Online szolgáltatásink bővítése, akadálymentes felületet biztosítása
- E-dokumentumok beszerzése, licenszelése, a szolgáltatásukhoz szükséges digitális eszközpark biztosítása
- A digitális írástudás elsajátításának segítéséhez tanfolyamok szervezése, főként az idősebb korosztály, illetve a hátrányos helyzetűek számára

- Információszolgáltatás, interaktív kommunikáció: a weblapon elérhető tartalmak mellett további közösségi oldalakon keresztül
- Szoftverek folyamatos frissítése, szűrőprogramok egyes nem kívánatos tartalmak ellen
- RFID technológia bevezetése

INNOVÁCIÓ, MEGÚJULÁS

Olyan helyi igényekre épülő, újdonsággal bíró szolgáltatások bevezetését tervezzük, amelyekkel újabb célcsoportokat tudunk bevonzani az intézménybe, vagy az elvesztett olvasók ismét megnyerhetők.

Beavatkozások:

- Fókuszcsoportos interjúk alapján a tini korosztály megnyerése: számukra érdekes közösségi programok szervezésével, szimpatikus, vonzó tér, KamaszKuckó kialakításával
- Interaktív kiállítások gyermekeknek
- Helytörténeti klub létrehozása, helyi tudásbázis kialakítása
- Siópakk könyvcsomag házhozszállítása
- Könyvcserbere-porc („hozzál egyet, vigyél egyet” alapon)
- Helyismereti barangoló turistáknak
- „Siófoki séták” (Kálmán Imre, szobrok, emléktáblák, villák, temető) – videotartalom, idegen nyelven is
- Kiállítótér a könyvtárban
- „Zöld terasz” (zöldítés)
- „Hallgass bakelit!” – bakelitlemezek „újratöltve”
- Podcast segítségével népszerűsíteni az olvasást és az intézményt

MAKERSPACE

Intézményünk egy olyan közösségi tér, ahol használóink szabadon hozzáférhetnek a könyvekben és adatbázisokban lévő tudáshoz. Ezekhez kapcsolhatjuk azokat a tereinket, elszeparált helyiségeinket, ahol látogatóink megvalósíthatják ötleteiket, megismerkedhetnek elfeledett technikákkal, új, modern eszközökkel. Ilyen alkotóhely kialakításához számos jó példa áll rendelkezésünkre, célunk az emberek kreativitásának ösztönzése speciális eszközökkel, programokkal.

Az alkotás helyére több lehetőség is van, tekintettel arra, hogy mennyire zajos a tevékenység, milyen eszközgénye van. A rendetlenséggel járó tevékenységekhez is rendelkezésünkre áll különálló állandó helyiség (gyermekkönyvtári foglalkoztató, jó időben a terasz).

Beavatkozások:

- „Ünnepi készülődések” (népi iparművész közreműködésével ajándékok készítése, hagyományok felelevenítése, hagyományörzés)
- „Alkossunk együtt!” (hagyományos és új kézimunkatechnikák közös felfedezése)
- 3D-nyomtatás feltételeinek megteremtése
- A terasz adottságainak kihasználása a kézműves foglalkozásokhoz kapcsolódóan
- A kézműves, alkotó tevékenységekhez kötődő könyvekből, folyóiratokból és egyéb dokumentumokból tematikus csoportok kiemelése az állományból

KÖZÖSSÉGI TÉR

Folyamatosan változnak a hagyományos keretek, a könyvtárak társadalmi, szociális, közösségi funkciója egyre inkább előtérbe kerül. A könyvtár közösségi tér is, ahol az olvasó, a látogató van a középpontban. Fontos, hogy olyan intézmény legyen, ahol az emberek jól érzik magukat: a használók már nemcsak könyvekért szeretnek a könyvtárba jönni, hanem élményekért is, hiszen sokféle tevékenységet végezhetnek itt, programok széles választéka várja őket. Intézményünk adottságai ideálisak ezek megvalósításához: biztonságos, tiszta, kényelmes, otthonos, sokféle eszköz áll a közösség rendelkezésére.

Könnyen elérhető, központi helyen fekszik mind a könyvtár, mind pedig a Kálmán Imre Emlékház.

Az intézményhez kötődő kiscsoportok számára a közösségi élet megélésének színtere, a szabadidő hasznos eltöltéséhez nemcsak teret kínál, de a látogatóval közösen alakítja a közösségi életet, előtérbe helyezve az önkéntességet, a közösségi szolgálatot. A könyvtár szellemiségéhez közel álló civil szervezetek számára együttműködési megállapodás vagy szerződés keretében programok helyszínét biztosítja.

Beavatkozások:

- A családok még tudatosabb bevonása, a már meglévő – sokrétű – programkínálat bővítése újabakkal (pl. társasjáték napok)
- A kamaszok támogatása, megnyerése elvonulási lehetőséget biztosító KamaszKuckóval, babzsákokkal, speciális, a korosztályt érdeklő programokkal (filmklub), bevonásuk a könyvtár népszerűsítésébe (kortárs könyvajánló, Tik-tok)
- Közösségek bevonása a helytörténelmi gyűjtemény feltárásába

- Megjelenési lehetőség biztosítása helyi vállalkozásoknak
- Programok a tudatos fogyasztói magatartás elsajátításához
- Új együttműködési lehetőségek keresése, régiek megújítása
- Foglalkozások szervezése, programok biztosítása speciális olvasói rétegek, hátrányos helyzetű csoportok számára
- Érzékenyítő foglalkozások szervezése („láthatatlan könyvtár”)
- fokozott figyelem fordítása az esélyegyenlőség megteremtésére

8.5. Minőségirányítás

A könyvtárban 2018-ig hiányzott a minőségirányítási rendszer: ezt a hiányt egyrészt szeretnénk volna pótolni, másrészt a vonatkozó törvényi szabályozás indokolta a minőségirányítás bevezetését. Célunk olyan minőségirányítási rendszer kialakítása, mely a könyvtár tevékenységének, szolgáltatásainak folyamatos javítását, a használók, a partnerek és a fenntartó elégedettségét eredményezi, és melynek működtetése a vezetőség mellett munkatársaink elköteleződésén alapul.

2021. június 1-jét követően intézményünkben vezetőváltás történt, ami a minőségirányítás újragondolását tette szükségessé.

Beavatkozások:

- Alap- és minőségirányítási dokumentumok aktualizálása, felülvizsgálata, szükség esetén pótlása, kiegészítése
- A minőségirányítási munkában a szervezet minden munkatársának részt kell vállalnia, vagyis a szervezet egészének változnia kell. A szervezetnek a változásokra úgy kell reagálnia, hogy értékeit, meggyőződéseit felülvizsgálja, átgondolja, és a szükséges változásokat a szervezeti kultúrában alkalmazza.
- A rendelkezésre álló erőforrások megfelelő menedzselése
- A hatékonyság növelése
- Humánerőforrás-menedzsment és -növelés
- Feladatok újragondolása, hatékonyabb munkaszervezés
- Belső együttműködés, csapatszellem további javítása. A szervezet alapját olyan csapatok kell, hogy alkossák, amelyek különlegesen jól tudnak együtt dolgozni, bíznak egymásban, kiegészítik a csapattársak erőforrásait, kompenzálják egymás gyengeségeit, ahol a közös célok fontosabbak az egyéni céloknál.
- Új munkacsoportok létrehozása (2022-ben a Marketingkommunikációs munkacsoporté és a Helyismereti munkacsoportté)

- Továbbképzési terv aktualizálása
- Tudáshasznosulás rendjének tudatosabb alkalmazása
- *Minőség és innováció a könyvtárban* c. tanfolyamon való részvétel (lehetőség esetén több munkatárs is)
- PDCA-elv tudatosabb alkalmazása
- A dokumentálásra nagyobb figyelmet kell fordítani
- Statisztika rendszeres vezetése, az adatgyűjtés átgondolása, új módszerek kigondolása
- Mérési és ellenőrzési folyamatok tudatosabb alkalmazása, következtetések levonása, ennek alapján újítás bevezetése
- Elégedettségmérések megismétlése, a változások nyomon követése
- Az aktuális helyzet elemzése a szervezeti önértékelés elvégzése után, intézményünk megpályázza a Minősített Könyvtár címet

9. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A fenti stratégiai tervet a munkatársak és a Minőségirányítási Tanács egyetértésével az intézmény igazgatója hagyja jóvá. A fenntartót az intézmény vezetője tájékoztatja.

A fenti stratégiai terv alapján évenként cselekvési tervek készülnek határidők, felelősök, megjelölésével. A cselekvési tervek alapján készülnek az éves beszámolók.

